

הבורסה לניירות ערך תל אביב
TEL AVIV STOCK EXCHANGE

דוח סביבה, חברה וממשל תאגידי (ESG)

2022

3	דבר יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל
4	אודות הבורסה לניירות ערך
7	נושאים מהותיים לפעילות הבורסה
8	דיאלוג עם מחזיקי עניין
9	יעדי האו"ם לפיתוח בר קיימא - SDGs
11	ממשל תאגידי
12	ממשל תאגידי
14	ביצועים פיננסיים
15	שיתופי פעולה ויוזמות חיצוניות
16	אתיקה, ציות, וממשל תאגידי
18	ניהול סיכונים והמשכיות עסקית
20	סייבר ואבטחת מידע
21	פיתוח עסקי ואסטרטגיה
24	תביעות ותלונות
25	חברה
26	ניהול ההון האנושי
30	סביבה
31	מוצרים בתחומי ה-ESG
33	השפעה וביצועים סביבתיים של החברה
34	אודות הדוח
35	אינדקס GRI

דבר יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל

אנו שמחים לפרסם את דוח סביבה, חברה וממשל תאגידי (ESG - Environment, Social, Governance) השני של הבורסה לסיכום פעילות הבורסה בשנת 2022. תחום האחריות הסביבתית, החברתית והתאגידית הולך ונעשה משמעותי יותר ויותר הן בקרב החברות הציבוריות והן בקרב המשקיעים.

הבורסה לניירות ערך, הבית של הכלכלה הישראלית, מציינת השנה 70 שנים להיווסדה. בימים אלו עולם ה-ESG ובעיקר האות המייצגת את המילה – חברתי (S) מקבלות משנה תוקף וחשיבות רבה יותר בפעילותה של כל חברה ציבורית. במהלך שנותיה של הבורסה, דגלנו בשוויון מגדרי, בגיוון והכלה למגזרים השונים ובשנים האחרונות אף לקחנו צעד אחד קדימה והתחלנו לפרסם את נושא הגיוון התעסוקתי ואת נושא השוויון המגדרי. ראוי לציין כי מעבר לחשיבות הערכית, אנו רואים בקידום תחום ה-ESG תועלת כלכלית מובהקת ותרומה אמיתית ליכולת שלנו כחברה להבטיח צמיחה בת קיימא לצד יצירת חברה שוויונית והוגנת יותר. אימוץ סטנדרטים אלו בקרב החברות יאפשרו צמיחה בת קיימא לאורך זמן, לצד שמירה על הסביבה.

לאחרונה השקנו בפעם הראשונה, יחד עם חברת Social Finance Israel (SFI), קרן אימפקט ייעודית להכשרת והשמת עובדים מאוכלוסיות מגוונות בתעסוקה איכותית. שיתוף הפעולה הייחודי הזה מהווה דוגמא לשימוש של הכלים הפיננסיים לטובת תועלות חברתיות, ויתרה מזו, ביחד עם החברות הציבוריות, אנו מהווים מכפיל כוח להטמעה ולעידוד של הגיוון התעסוקתי. גיוון תעסוקתי הוא הכרח להמשך שגשוגה והצלחתה של הכלכלה הישראלית.

תחום ה-ESG הינו בעל חשיבות הולכת וגוברת גם בקרב המשקיעים הישראלים והזרים. אנו ממשיכים במאמצינו לחשוף את שוק ההון הישראלי למשקיעים הזרים, אשר נותנים משקל רב להיבטי ESG בחברות ולעמידה בסטנדרטים גבוהים בתחום זה. החדשנות הישראלית בולטת ביחס לעולם, במיוחד בתחומים החדשים הכוללים בין היתר, פודטק, קלינטק, אגריטק, טכנולוגיות ערים חכמות ועוד. כחלק מפעילותנו לפיתוח שוק ההון המקומי והרחבת הידע הפיננסי בקרב הציבור הרחב, המשכנו בתהליך להסרת חסמים למסחר והנגשת שוק ההון והשקנו את TASE+, כלי ידידותי המאפשר לקבל בקלות, בשקיפות ונגישות מידע רלוונטי למשקיעים, כולל התאמה אישית וקבלת תובנות וניתוחים, שהם בעלי חשיבות הולכת וגוברת. בנוסף, הפחתנו חסמים הנובעים מזמינות מידע והבנה בשוק ההון, בעיקר בקרב צעירים.

במסגרת הדוח, המסכם את פעילות ה-ESG של הבורסה לשנת 2022, התמקדנו בפעילות ובמחויבות שלנו להיבטים שונים של אחריות חברתית וסביבתית. אנו גאים במיוחד על כך שמעל מחצית מעובדי הבורסה הן נשים, ובכלל זה ב-2022 מעל מחצית מהנהלת החברה וכשליש מהדירקטוריון.

אנו מקווים שנמשיך לראות חברות ציבוריות נוספות הפעולות לקידום תחום ה-ESG ובין היתר יפרסמו דוחות ESG הכוללים גילוי על פעילויות החברות, על מנת לקדם תחום חשוב זה. הדוח שלפניכם מהווה אבן דרך חשובה ביכולת שלנו לשתף בעשייה של הבורסה כחברה משמעותית במשק במשך 70 שנה ובתרומתה לעתיד הכלכלי, החברתי והסביבתי של ישראל.

בברכה,

איתי בן זאב
מנכ"ל

יוג'ין קנדל
יו"ר הדירקטוריון

אודות הבורסה לניירות ערך

המסחר בניירות ערך בישראל החל בשנות ה-30 בעקבות עלייתם של בנקאים יהודים שנמלטו מגרמניה הנאצית. עד להקמתה של הבורסה לניירות ערך, המסחר התנהל בבנק על פי הכללים שהיו מקובלים בבורסות באירופה. הבורסה לניירות ערך בתל אביב נוסדה בשנת 1953 כחברה שלא למטרות רווח.

בשנת 2017 התקיימה אבן דרך משמעותית בחיי הקבוצה, בה אושר שינוי מבנה הבעלות, במסגרתו הפכה הבורסה לחברה למטרות רווח תוך הפרדה בין הבעלות בבורסה והשליטה בה לבין החברות בה. בהמשך לשינוי מבנה הבעלות, הפכה הבורסה לחברה ציבורית בשנת 2019, כאשר ניירות הערך של הבורסה החלו להיסחר בה. כיום, הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ הינה הבורסה לניירות ערך היחידה הפועלת בישראל, ומשמשת למסחר בניירות ערך ולגיוס הון וחוב לחברות ולממשלה בשוק ההון הישראלי.

הבורסה פועלת בעזרת חברות בנות בדמות **מסלקת הבורסה** – המשמשת בין היתר כצד נגדי מרכזי (Central Counterparty) בעסקאות מסחר בניירות ערך וכן מספקת שירותי משמורת לניירות ערך הנסחרים בבורסה; **מסלקת מעו"ף** – המתמקדת בהנפקת נגזרים נסחרים בבורסה, וכן משמשת כצד נגדי מרכזי בסליקת נגזרים; **והחברה לרישומים** – העוסקת בהחזקת ניירות ערך ואספקת שירותים לחברות המנפיקות בבורסה ולחברות המבקשות להירשם במסלקה, וזאת באמצעות שירותי רישום דיגיטלי.

עסקאות בניירות ערך הרשומים למסחר בבורסה, מתבצעות באמצעות חברי הבורסה בלבד, בין אם עבור עצמם ובין אם עבור אחרים, ונסלקות באמצעות מסלקת הבורסה, שהינה חברה בת בבעלותה המלאה של החברה. בנוסף נותנת מסלקת הבורסה שירותים לסליקת תשלומים של חברות מנפיקות, כגון ריבית ודיבידנד למחזיקי ניירות הערך המחזיקים בניירות הערך באמצעות חברי הבורסה.

הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ הינה התשתית לגיוס חוב וקיום מסחר בניירות ערך הן מבחינה תפעולית והן מבחינה אסדרתית. כמו כן, היא נקודת המפגש היחידה לקניה ומכירה של ניירות ערך בישראל. בין השירותים שמציעה הבורסה נמנים שירותי הפצת מידע מהבורסה לציבור הרחב, הפצת מידע עבור החברות הנסחרות בבורסה, שירותי קישוריות ושירותים לרישום למסחר.

הבורסה בישראל מושתתת על חוק ניירות ערך, שנחקק בשנת 1968 ומגדיר את תפקידה הרשמי של הרשות לניירות ערך כשומרת האינטרסים של ציבור המשקיעים. כמו כן, החוק מסדיר את הרגולציה מול הרשות לניירות ערך ומגדיר מהו מסחר תקין.

בבורסה לניירות ערך נסחרים תחת קורת גג אחת ניירות ערך מגוונים, המאפשרים לציבור להשקיע על פי המאפיינים ורמת הסיכון המתאימים לכל אחד ואחת. מגוון המוצרים הנסחרים בבורסה כולל, בין היתר, מניות, איגרות חוב קונצרניות, איגרות חוב ממשלתיות, קרנות סל, קרנות חוץ ונגזרים.

כחלק ממאמציה של הבורסה להגדיל את מספר אפיקי ההשקעה, הרחבת מספר החברות בה ולטובת שיפור התחרות, צירפה הבורסה לשורותיה את יורוקליר בנק (Euroclear Bank) כחבר משמורן (Custodial Member). הצטרפות זו מאפשרת ליורוקליר לפתוח חשבון ניירות ערך במסלקת הבורסה, לנהל ולספק שירותי משמורת בניירות ערך ישראלים ללקוחותיו באירופה וברחבי העולם באופן ישיר.

בנוסף, למסלקת הבורסה קיים חשבון ב-DTC (The Depository Trust Company) בארה"ב, שהיא המסלקה הגדולה בעולם. העברת ניירות ערך מישראל לארה"ב, ולהיפך, באמצעות החשבון ב-DTC מתבצעת באופן ממוחשב כך שהתהליך מהיר, חסכוני במשאבים ויעיל. בעבר התהליך היה מתבצע על ידי העברת תעודות מניה "פיזיות" וארך למעלה משלושה שבועות. שירות זה מקטין את סיכון המסלקה ומשפר את דירוגה בחו"ל.

הבורסה רלוונטית לכלל אזרחי ישראל ומטרתה להיות אמצעי מרכזי לשיתוף הציבור בהצלחת הכלכלה הישראלית. ראשית, הבורסה מהווה אמצעי מימון להתרחבות ומימון פעילות חברות על ידי גיוס באמצעות מניות ואגרות חוב. שנית, הבורסה מפעילה מערכות ממוחשבות ומשוכללות המאפשרות לכל אדם לרכוש או למכור בזמן אמת ניירות ערך בקלות ונוחות באופן המותאם למאפיינים המתאים לו/ה, וכך משמשת כתשתית למשקיעים פרטיים.

הבורסה לניירות ערך בע"מ ממוקמת בתל אביב, ברחוב אחוזת בית 2.

הבורסה רואה חשיבות בקידום ושיקוף הכלכלה המקומית בדמות הגדלת חברות הבורסה משלל הסקטורים הקיימים בישראל, לטובת חשיפת חברות להון מוסדי ופיתוח אפשרויות נוספות לפעילותן. הבורסה מהווה תשתית שוק בעלת חשיבות לצמיחתו והיא "המגרש הביתי" של מגייסי ההון בישראל, חברות וממשלה, וכן של ציבור המשקיעים ותעשיית ניירות הערך בישראל. הבורסה מאפשרת לחברות לגייס את ההון הדרוש להתפתחותן ובכך תורמת לכלכלה הישראלית ולצמיחת המשק ולתעסוקה. עבור המשקיעים, הבורסה היא זירת מסחר משוכללת ואמינה, לקניה ומכירה של ניירות ערך, לרבות מגוון רחב של מכשירים פיננסיים.

להלן תרשים מבנה האחזקות נכון לשנת 2022:

הבורסה במספרים¹

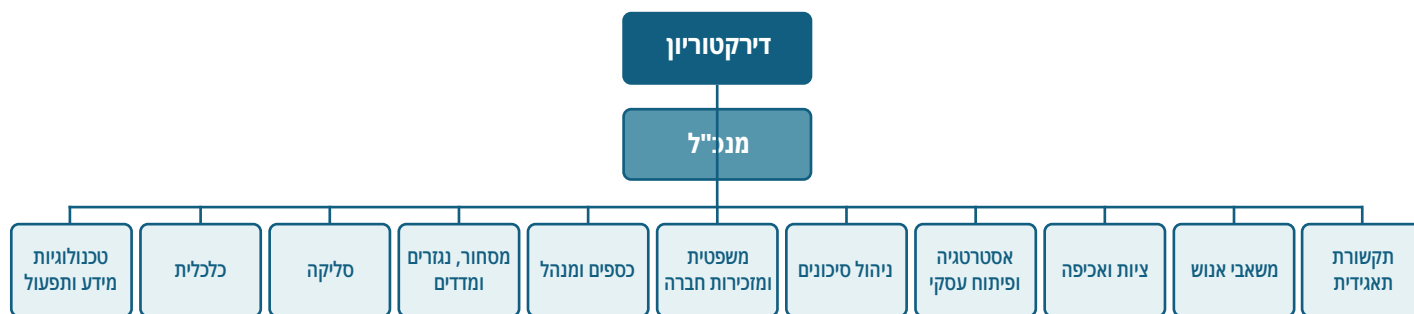

¹ הנתונים המוצגים נכונים ליום 31 בדצמבר, 2022 אלא אם נאמר אחרת.

² נתון מצבת העובדים המוצג כולל עובדי בורסה בלבד.

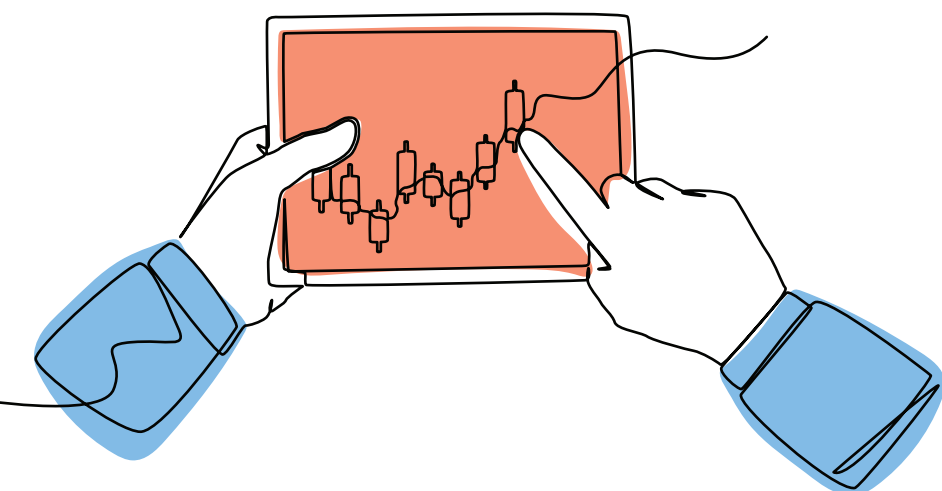
³ כולל את המדדים: ת"א-קלינטק, ת"א-125 אקלים נקי, ת"א-מעלה ומדדים בינלאומיים. הנתונים מעודכנים לספטמבר 2023.

להלן תרשים המבנה הארגוני של הבורסה:

מוצרים ושירותים עיקריים של הבורסה

- הנפקת ורישום ניירות ערך למסחר, מניות, אגרות חוב ממשלתיות ותאגידיות, קרנות סל, ומכשירים פיננסיים נוספים.
- ביצוע מסחר וסליקת עסקאות בניירות ערך, מניות, אגרות חוב ממשלתיות ותאגידיות, קרנות סל, נגזרים ומכשירים פיננסיים נוספים.

- חישוב מדדי ניירות ערך ועדכון של מדדים.
- שירותי מסלוקה משלימים, כמו שירותי סליקה עבור ניירות ערך שאינם בבורסה, סליקת קרנות נאמנות, אירועי חברות, שירותי משמורת ועוד.
- הפצת נתוני מסחר ומידע ושירותי קישוריות המאפשרים מידע בזמן אמת ועיבוד נתונים באופן פומבי לכלל הציבור.
- החברה לרישומים כוללת בתוכה מגוון רחב של שירותים לחברות המעוניינות להנפיק את ניירות הערך בבורסה. החברה עוזרת ברישום ניירות הערך למסחר והפקדתם במסלוקה, מאפשרת טיפול שוטף בזכויות הנלוות לניירות ערך, וכן טיפול בניירות ערך המירים.

ניהול ESG בבורסה

הטיפול בנושאי ה-ESG השונים בבורסה מופקד בידי הנהלת הבורסה ומרכז תחת מחלקת הכספים, בראשות סמנכ"ל הכספים, במסגרת הניהול השוטף ושגרות העבודה של החברה. תחת אחריותה, מחלקת הכספים אמונה על כלל הפעילות השוטפת של הבורסה עצמה בנושאי ESG, לרבות, קידום יוזמות ויעדים, כתיבת דוח ה-ESG של הבורסה, ועוד. נושאים אלו מדווחים למנכ"ל ולדירקטוריון באופן תקופתי. דוח ה-ESG של הבורסה אושר על ידי הנהלת החברה.

לאור מרכזיותה של הבורסה בשוק ההון, הבורסה פועלת רבות בטיפול וקידום היבטי ESG הפונים החוצה אל החברות הנסחרות, ועל כך אמונה המחלקה הכלכלית של הבורסה. המחלקה אחראית על היבטים שונים בתחום זה, כגון, פרסום קולות קוראים בנושאי ESG לציבור על מנת לייצר סטנדרטים והמלצות, קידום מוצרים פיננסיים בתחום ה-ESG ועוד.

נושאים מהותיים לפעילות הבורסה

ניתוח מהותיות הינו תהליך ליבה בהטמעת תהליכי ESG בחברות. מטרתו של תהליך זה הינו זיהוי נושאי הפעילות המהותיים ביותר לארגון בתחומי סביבה, חברה וממשל תאגידי, לטובת יצירת בסיס אסטרטגי לפעילות החברה בתחום ה-ESG.

כחלק מתהליך הדיווח ולפי הנחיות גוף הסטנדרטיזציה לדיווחי ESG, ה-GRI (Global Reporting Initiative), ביצעה הבורסה תהליך ניתוח מהותיות עבור תהליך הדיווח לשנת 2021. הנושאים המהותיים מייצגים את אלה שזוהו כרלוונטיים ביותר לעשיית החברה בתחומי ESG.

במסגרת ההיערכות לדוח 2022, ובהתאם לעדכון דרישות סטנדרט ה-GRI, החברה ביצעה תהליך תיקוף עבור הנושאים המהותיים. במסגרתו, בוצעה סקירה ענפית של חברות דומות בארץ ובעולם, וכן סקירה של מסמכים פנימיים ועדכונים בסטנדרטי הדיווח בתחום ה-ESG (GRI ו-SASB). ממצאי התהליך העלו שהנושאים המהותיים הקיימים רלוונטיים לפעילות הבורסה במהלך שנת הדיווח 2022.

להלן רשימת הנושאים המהותיים:

#	נושא מהותי	עמוד בדוח
1	המשכיות עסקית	18
2	ניהול סיכונים	18
3	אתיקה, ציות, וממשל תאגידי	16
4	ביצועים פיננסיים	14
5	סייבר ואבטחת מידע	20
6	תביעות ותלונות	24
7	ניהול ההון האנושי	26
8	שקיפות ודיווח של החברה	לאורך הדוח
9	פיתוח עסקי ואסטרטגיה	21
10	מוצרים בתחומי ה-ESG	31
11	שיתופי פעולה בינלאומיים	15,21
12	שקיפות ונגישות במידע על שווקי הון	לאורך הדוח
13	השפעה וביצועים סביבתיים של החברה	33

הבורסה רואה חשיבות עליונה בשיח ושיקוף מידע אודות הנושאים המעניינים ומעסיקים את מחזיקי העניין שלנו. קבוצות מחזיקי העניין שלנו כוללות, בין היתר, את עובדי הבורסה, ציבור המשקיעים, רגולטורים מקומיים, חברי הבורסה וחברי המסלקות, חברות הרשומות למסחר בבורסה, מדיה וארגונים חיצוניים. חשיבות קיום השיח הינה ביצירת ערוצי תקשורת פתוחים בין הבורסה לבין מחזיקי העניין שלה, המאפשרים לנו להיות קשובים לצרכים השונים העולים מהשטח ולפעול בנוגע אליהם באופן ישיר.

הבורסה מפרסמת דוחות תקופתיים, דיווחים מיידיים, דוחות כספיים ועוד במערכות הבורסה ("מאיה") ורשות ניירות ערך ("מגנא"). בנוסף, באתר הבורסה מתפרסמים עדכונים וחדשות שוטפים בנוגע לפעילויות השונות של החברה.

מערכת המאיה ("מערכת אינטרנט להודעות החברות"), הפועלת בשפות העברית והאנגלית, הינה מערכת המופעלת על ידי הבורסה, המציגה את כל ההודעות המתפרסמות על ידי חברות שניירות הערך שלהן נסחרות בבורסה, קרנות הנאמנות, קרנות הסל וכן הודעות והחלטות הבורסה. המערכת משמשת ככלי עבודה מרכזי לציבור המשקיעים, לחברות הנסחרות ולקהילת שוק ההון. הדיווחים המיידיים המוצגים במערכת כוללים, בין היתר, הודעות על עסקאות ואירועים בחברות, דוחות כספיים, מידע על גיוסי הון, שינויים בדירקטוריון, בהנהלה ובבעלי עניין, פיצולים ומיזוגים ועוד.

מעבר לפרסום הדוחות התקופתיים של החברות הנסחרות, מערכת המאיה מאפשרת לקבל מידע מקיף על החברות הנסחרות ועל ניירות הערך הנסחרים בבורסה בדף פרטי החברה. דף זה כולל מידע רב, כגון: פרטי החברה (כתובת ואיש קשר), פרטי ניירות הערך (נסחרים ולא נסחרים), בעלי העניין, הנהלה ונושאי משרה ונתונים עיקריים מדוחות כספיים. כמו כן, ניתן לקבל נתונים כגון: לוח הנפקות פתוחות והנפקות עתידיות (כולל קישור לרכישה מיידי בשלב ההנפקה לציבור), לוח מועדים ותשלומים עתידיים הכוללים אסיפות, מועדים צפויים לפרסום דוחות כספיים, חלוקת דיבידנדים, תשלומי קרן וריבית ועוד. המערכת מהווה ערוץ תקשורת רחב ומרכזי בין הבורסה לציבור הרחב ועל כן מושקעים בה משאבים רבים לתפעול, שיפור היכולות וקידום המידע לציבור.

אתר הבורסה (הפועל בשפות עברית ואנגלית) הינו ערוץ נוסף ומרכזי דרכו מתקיים קשר עם מחזיקי העניין השונים. האתר כולל בתוכו התייחסות רחבה על פעילות הבורסה, לרבות: אודות הבורסה ומהות הפעילות, נתוני מסחר תוך התייחסות נרחבת לאפיקי ההשקעה השונים, מגמות ונתונים סטטיסטיים, סקירות ומאמרים באופן תדיר בנושאים הקשורים לפעילות הבורסה והחברות הנסחרות בה, מרכז ידע הכולל הסבר מפורט על עולם ההשקעות מקצה לקצה, הסבר על מכשירי ההשקעה השונים, פירוט על עולם ההנפקות והסבר על מערכת המסחר של הבורסה. בנוסף, מפרסמת הבורסה דיווחים חודשיים ושנתיים לגבי נתוני הבורסה, פרסום בלוג הבורסה הכולל מאמרים מקצועיים על שוק ההון, דפי נחיתה ייעודיים באתר הבורסה, הכוללים מידע על המדדים, מידע למשקיע המתחיל, טבלת השוואת עמלות, ועוד. הודות לכל אלה, אתר הבורסה הינו כלי מהותי בקשר מול מחזיקי העניין ומהווה מקור מידע אמין וזמין על נתוני השוק.

כחלק מחיזוק הקשר עם מחזיקי העניין השונים, הבורסה מקיימת באופן תדיר כנסים פיזיים וכנסים וירטואליים בנושאים שונים. הבורסה מעמידה את מרכז הכנסים שלה לרשות חברות נסחרות וגופים רלוונטיים אחרים לעריכת כנסים, אירועים לציבור המשקיעים, לרבות פתיחות מסחר וכן לציון אירועים מהותיים בחברות הנסחרות כגון הנפקות ראשוניות, כניסות למדדים, ועוד.

אתרי הבורסה והמאיה מתעדכנים באופן שוטף, לטובת כלל הציבור. כמו כן, הבורסה פעילה ברשתות החברתיות ומתחזקת חשבונות במספר מדיות לטובת תקשור רחב ככל הניתן עם הציבור. לבורסה אפליקציה ייעודית (Tel Aviv Stock Exchange – TASE), בה ניתן להיחשף לכלל התוכן המפורסם באתר הבורסה והמאיה, לרבות מגמות שוק, מידע על ניירות ערך, דיווחים, וכדומה.

יעדי האו"ם לפיתוח בר-קיימא - SDGs

יעדי האו"ם לפיתוח בר-קיימא, ה-SDGs (UN Sustainable Development Goals), הינם 17 יעדים עולמיים בהיבטי קיימות. היעדים אומצו על ידי מנהיגי העולם בשנת 2015 כקריאה דחופה לפעולה על ידי המדינות, בכוונה להשיגם עד סוף שנת 2030. היעדים מבטאים את האתגרים העולמיים המשמעותיים ביותר שזיהתה הקהילה הלאומית, המעודדת ממשלות, תאגידים וארגונים ללא מטרות רווח לשתף פעולה לפתרונם. הנושאים אליהם מתייחסים היעדים מגוונים וכוללים, בין היתר, שוויון מגדרי, עידוד צריכה וייצור אחראיים, מיגור העוני, פעולה בנושא שינוי אקלים.

הבורסה, כארגון בעל השפעה חברתית-כלכלית רחבה על המשק המקומי, מכירה בחשיבות של חיבור פעילותה ליעדי האו"ם הרלוונטיים, וכמו כן מקדמת את אימוץ וקידום היעדים במשק הישראלי.

יעד	תת יעד	תרומת החברה ליעד
4 חינוך איכותי 	4.4 להגדיל את מספר האנשים עם מיומנויות רלוונטיות להצלחה פיננסית.	הבורסה רואה חשיבות בהנגשת אוריינות פיננסית, ופועלת במגוון מישורים לקידום החינוך הפיננסי בקרב הציבור. הבורסה מפעילה מרכז ידע רחב היקף באתר האינטרנט הייעודי של החברה, "הבורסה למתחילים", הכולל התייחסות ייעודית למשקיע המתחיל, פירוט על מוצרים פיננסיים כגון מדדים, נגזרים וניירות ערך, הנגשת כלים ושירותים למשקיעים ומענה לשאלות ותשובות נפוצות. בנוסף, הבורסה מארחת במהלך השנה עשרות קבוצות בכל שנה של תלמידי תיכון מרחבי הארץ, סטודנטים לכלכלה, חיילים וקבוצות מגוונות אחרות המגיעות לבניין הבורסה לטובת קבלת הרצאות בתחום הפיננסיים ושוק ההון. כמו כן, בשנת 2022 פרסמה הבורסה שני קמפינים ייעודיים: 1. קמפיין "בורסה מנצחת" להעמקת הידע עם מדדי הבורסה ואפשרויות ההשקעות במוצרים העוקבים אחר מדדי הבורסה על ניירות ערך ישראלים - קרנות סל וקרנות מחקות. 2. קמפיין "בורסה לכולם" המתייחס להפחתת גודל המזערי של פקודה תחת מניות בממד תל אביב 35. מטרת הקמפיין היא היכרות של ציבור נוסף ליכולתו להשתתף בתהליכי מסחר פעיל, לאור הפחתת גודל הפקודה.
5 שיוויון מגדרי 	5.1 הפסקת אפליית נשים ונערות. 5.5 הבטחת השתתפות מלאה של נשים בתהליכי קבלת החלטות.	הבורסה מכירה בחשיבות יצירת סביבת עבודה שוויונית, הן פנימית והן בקרב החברות הנסחרות בה. לשם כך, פועלת הבורסה, בשיתוף עם ארגון Supersonas לשילוב נשים בעולמות הפיננסיים והיזמות על ידי מפגשים תקופתיים עם מנכ"ליות ויזמיות מהתעשייה המקומית, וכן מקיימת אירועי "השיק של השוק" בשיתוף עם בית ההשקעות IBI. כל אירוע ממוקד בנושא אחר וכולל מרצה אורחת בעלת מומחיות בתחום. האירועים פתוחים לציבור הנשים הרחב. בנוסף, כל שנה ביום האישה הבינלאומי, הבורסה מזמינה מנכ"ליות של חברות במשק הישראלי לפתיחת יום המסחר בבורסה. הבורסה פועלת רבות לקידום שוויון מגדרי. בפעילות הפנימית, סך הנשים מכלל עובדי החברה מהוות 52%, וכן אחוז הנשים בתפקידי ניהול בחברה עומד על 52%. במהלך 2022 פרסמה הבורסה קול קורא להתייחסות הציבור לבחינת חובת הגדלת אחוז הנשים בדירקטוריון ל-35% לפחות, כחלק מעידוד חברות להגדיל את אחוז הנשים בדירקטוריון.
8 הוגנות תעסוקתית וצמיחה כלכלית 	8.2 גיוון, חדשנות ושדרוג יעילות כלכלית להשגת רמות גבוהות יותר של פריון כלכלי. 8.10 גישה אוניברסלית לבנקאות, ביטוח ושירותים פיננסיים.	הבורסה ממלאת תפקיד מרכזי במשק הישראלי והיא מהווה תשתית בעלת חשיבות לצמיחתו. הבורסה פועלת להגדלת מספר חברי הבורסה באמצעות יכול הציבור הרחב לפעול בשווקי ההון. הבורסה היא "המגרש הביתי", הן של מגייסי ההון בישראל, והן של ציבור המשקיעים. מרבית משקי הבית בישראל חשופים לפעילות בשווקי הבורסה באמצעות גופים העוסקים בניהול השקעות, בראשם - קרנות פנסיה, חברות ביטוח, קופות גמל, קרנות השתלמות ועוד. הבורסה רואה חשיבות בקידום ושיקוף הכלכלה המקומית על ידי הגדלת חברות הבורסה משלל הסקטורים הקיימים בישראל.
9 תעשייה, חדשנות ותשתיות 	9.1 פיתוח תשתיות איכותיות, אמינות, ברות קיימא ועמידות, לרבות תשתיות מקומיות ותשתיות חוצות גבולות.	הבורסה דוגלת במתן פתרונות שיאפשרו את פיתוח הכלכלה המקומית על ידי אפשרות גיוס הון וחשיפת החברות לציבור משקיעים מקומי ובינלאומי. הבורסה מקדמת תהליכי דיגיטציה ומיכון, כגון מעבר לתהליך הנפקה דיגיטלי לחלוטין, שמטרתו לסייע לחברות בזירוז ופישוט תהליך ההנפקה.

The background is a solid blue color. It is decorated with a grid of white line-art icons representing various business and social concepts such as people, gears, lightbulbs, and documents. In the lower half of the image, there are white silhouettes of several people standing and facing away from the viewer.

Governance

ממשל תאגידי

ממשל תאגידי מתאר גישה ניהולית המתבטאת באוסף של עקרונות וכללים המגדירים כיצד ראוי שחברות תתנהלנה בהיבטי התנהלות עסקית, ציות, בקרה ופיקוח. ממשל תאגידי איכותי מהווה מרכיב קריטי בניהול ארגון וביצירת ערך כלכלי לבעלי העניין. רכיבי הממשל התאגידי כוללים בעיקרם נושאים כגון: מבנה הדירקטוריון ועצמאותו, מיומנות הדירקטוריון, זכויות בעלי מניות, אתיקה ועוד.

מבנה ופעילות דירקטוריון הבורסה

דירקטוריון הבורסה אחראי על התוויית המדיניות והאסטרטגיה, תוך פיקוח על יישומן וביצוען על ידי ההנהלה. בין תפקידי, הדירקטוריון אחראי על בקרה ופיקוח על התנהלות תקינה, הוגנת ויציבה; אישור כללי הבורסה; בקרה על ציות חברי הבורסה לחוקים והכללים; בקרה על כל פעילות חריגה; מינוי ועדות הדירקטוריון וסמכויותיהן; אישור דוחות כספיים וניהול שוטף של הנושאים המוגדרים מראש.

בשנת 2022 מנה דירקטוריון הבורסה חמישה חברים, מהם ארבעה דירקטורים בלתי תלויים.

שם מלא	תפקיד	ועדות
סלאח סעאבנה (*)	יו"ר דירקטוריון	
יואב צדוק שלוש	דירקטור חיצוני	ועדת ביקורת (לרבות בשבתה כוועדת תגמול ובשבתה כוועדה לבחינת הדוחות הכספיים) וועדת ניהול סיכונים
מירב בן כנען הלר	דירקטורית חיצונית	ועדת ביקורת (לרבות בשבתה כוועדת תגמול ובשבתה כוועדה לבחינת הדוחות הכספיים) וועדת ניהול סיכונים
אהרון אהרון	דירקטור חיצוני	ועדת ביקורת (לרבות בשבתה כוועדת תגמול ובשבתה כוועדה לבחינת הדוחות הכספיים) וועדת ניהול סיכונים
גדעון הרטשטיין	דירקטור בלתי תלוי	ועדת ביקורת (לרבות בשבתה כוועדת תגמול ובשבתה כוועדה לבחינת הדוחות הכספיים) וועדת ניהול סיכונים

(*) מר סלאח סעאבנה, דירקטור, כיהן כיו"ר דירקטוריון זמני עד ליום 12.7.2023 מועד בו נכנס לתוקפו מינויו של מר יוג'ין קנדל כיו"ר דירקטוריון הבורסה. מר אריק שטיינברג, כיהן כיו"ר דירקטוריון זמני עד לסיום כהונתו ביום 10.5.2022.

גב' ברורה גרוס-פרושנסקי, כיהנה כדירקטורית בלתי תלויה, חברה בוועדת ביקורת (לרבות בשבתה כוועדת תגמול ובשבתה כוועדה לבחינת הדוחות הכספיים) כהונתה הסתיימה ביום 25.8.2022.

לדירקטוריון הבורסה שתי ועדות עיקריות:

- ועדת ביקורת** ממונה על ידי הדירקטוריון, סמכויותיה קבועות בחוק החברות ובחוק ניירות ערך והיא מתכנסת לכל הפחות אחת לרבעון. במסגרת ועדה זו פועלות גם ועדת התגמול והוועדה לבחינת הדוחות הכספיים. הוועדה פועלת לבחינת קיום סדרי בקרה נאותים בחברה ועומדת על הליקויים בניהול העסקי של החברה, ובפרט מתייחסת לתוכנית העבודה ולדוחות המבקר הפנימי, דוחות רואה החשבון המבקר, דוחות מנהל הסיכונים וכן דוחות של גורמים חיצוניים. כוועדה לבחינת הדוחות הכספיים, הוועדה דנה וממליצה לדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים לאחר דיון בדוחות ובכלל זה בהערכות ואומדנים שנעשו בקשר עם הדוחות ושלמות ונאותות הגילוי בדוחות הכספיים.
- ועדת ניהול סיכונים** ממונה על ידי הדירקטוריון ומתכנסת לכל הפחות אחת לרבעון. בין תפקידיה של הוועדה: מתן המלצה על אסטרטגיות ניהול הסיכונים השונים, ובכלל זה: מיפוי, ניטור, הערכה, בקרה, מזעור ודיווח על הסיכונים, הגדרה ומעקב אחר העמידה בתיאבון ומגבלות הסיכון, וכן יישום האסטרטגיה בפועל והטמעת תרבות ניהול הסיכונים.

לחברות המוחזקות של הבורסה ועדות דירקטוריון, המורכבות מחברי דירקטוריון הבורסה, החברות מקיימות ישיבות בהתאם לצרכיהן:

- **דירקטוריון מסלקת הבורסה** מונה חמישה חברים, מהם שלושה בלתי תלויים, מתוכם אישה אחת, ולו שלוש וועדות: ועדת ביקורת, ועדת ניהול סיכונים וועדה לניהול וחישוב קרן הסיכונים.
- **דירקטוריון מסלקת מעו"ף** מונה גם כן חמישה חברים, מהם שלושה בלתי תלויים, מתוכם אישה אחת, ולו ארבע וועדות: ועדת ביקורת, ועדת ניהול סיכונים, ועדה לניהול וחישוב קרן הסיכונים וועדת התאמות לאופציות על מניות המסלקה.

נתוני שנת 2021		נתוני שנת 2022		ועדות
אחוז השתתפות	מספר ישיבות	אחוז השתתפות	מספר ישיבות	
99%	29	97%	26	דירקטוריון בורסה
100%	10	96%	10	דירקטוריון מסלקה
100%	11	96%	10	דירקטוריון מעו"ף
100%	19	97%	14	ועדת ביקורת בורסה
100%	14	95%	13	ועדת ביקורת מסלקה
100%	14	95%	13	ועדת ביקורת מעו"ף
88%	9	95%	8	ניהול סיכונים בורסה
83%	8	97%	8	ניהול סיכונים מסלקה
83%	8	94%	8	ניהול סיכונים מעו"ף

לפירוט והרחבה נוספים אודות דירקטוריון הבורסה לניירות ערך בתל אביב, בחירת חברי הדירקטוריון ומדיניות התגמול, ראה [דוח תקופתי לשנת 2022](#).

כשירות ומומחיות חברי הדירקטוריון

הדירקטורים הבאים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית: גב' מירב בן כנען הלה, מר סלאח סעאבנה, מר יואב שלוש, מר אריק שטיינברג (ראה הערה בעמוד 12 לעיל) ומר אהרון אהרון. כל הדירקטורים המצוינים לעיל הינם בעלי היכרות עם תפקידי רואה החשבון המבקר, תהליכי הכנת דוחות כספיים ומערכות בקרה פנימית בתאגידים.

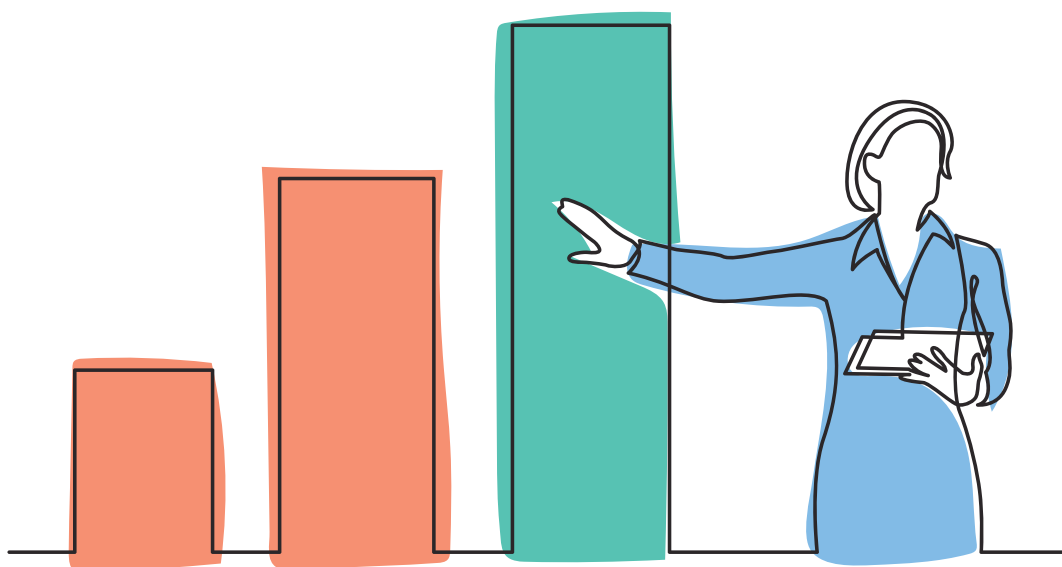
ביצועים פיננסיים

2020	2021	2022	אלפי ש"ח
304,266	323,657	361,011	הכנסות משירותים
(573)	4,540	(13,225)	הכנסות (הוצאות) מימון, נטו
303,693	328,197	347,786	סה"כ ערך כלכלי ישיר
114,859	120,102	129,378	עלויות*
140,635	149,134	148,435	שכר והטבות לעובדים ותשלומים מבוססי מניות
11,295	13,491	19,137	מיסים על הכנסה
8,770	18,450	22,735	דיבידנד ששולם**
275,559	301,177	319,685	סה"כ ערך כלכלי שחולק
28,134	27,020	28,101	ערך כלכלי שגוּתר

*למעט שכר והטבות לעובדים ותשלומים מבוססי מניות

** בשנת 2022 ביצעה החברה רכישה עצמית של מניות החברה בסך של כ- 31.3 מיליון ש"ח.

לפירוט והרחבה נוספים אודות הביצועים הפיננסיים של הבורסה לניירות ערך בתל אביב, ראה [דוח תקופתי לשנת 2022](#).

איגוד החברות הציבוריות – פועל כנציג של כלל החברות הציבוריות בישראל. בשיתוף עם האיגוד, מקדמת הבורסה יוזמות ומנגנונים המיטיבים עם כלל החברות במשק. בין ההצלחות השונות, הקימה הבורסה בעידוד האיגוד את החברה לרישומים, פעלו להקלות ברגולציה לחברות מנפיקות ופועלים לטובת קידום הצרכים של החברות על סדר היום הציבורי.

הפורום הישראלי לקשרי משקיעים (IIRF) – הפורום הוקם על ידי איגוד החברות הציבוריות בשיתוף עם הבורסה. הפורום מקדם קשרי משקיעים בישראל, להגדלת שקיפות ואמינות של החברות אל מול מחזיקי העניין שלהן. במסגרת הפורום מתקיימים כבר מספר שנים קורסים משותפים לתחום קשרי המשקיעים המיועד לחברות הציבוריות וכן וובינרים וכנסים רלבנטיים.

פורום CFO – הפורום מאגד תחתיו את סמנכ"לי הכספים של החברות המובילות במשק. הפורום מהווה מקור למידה, שיתוף ידע והתייעצות הקשורים לליבת הפעילות ועולמות התוכן של תפקיד סמנכ"ל הכספים בעולם העבודה הנוכחי. הבורסה מקיימת שיתופי פעולה עם הפורום בדמות כנסים והרצאות בנושאים שונים.

איגוד הדירקטורים – הינו הגוף המקצועי לקידום מעמד הדירקטור בישראל, לרבות ליווי, הכשרה, ייעוץ וייצוג הדירקטורים מול גופים שונים. בשיתוף עם האיגוד, מארחת הבורסה במרכז הכנסים שלה אירועים ופעילויות של איגוד הדירקטורים, ללא עלות, מתוך הרצון לקדם את הידע של הדירקטורים בנושאים הרלוונטיים ובכך ולקדם גם מטרות בתחומי האחריות החברתית והתאגידית.

האיגוד הישראלי לתעשיות מתקדמות (IATI) – ארגון הגג של תעשיות ההיי-טק, מדעי החיים ושאר התעשיות המתקדמות בישראל, עם חברים מכל קצוות התעשייה, כולל קרנות הון סיכון וקרנות השקעה, מרכזי פיתוח של החברות הרב-לאומיות הפועלות בישראל, חברות בוגרות וצמיחה, סטארט-אפים, חממות, מסחור, מוסדות אקדמיים ובתי חולים, מרכזי חדשנות, עיריות, נותני שירותים ועוד. האיגוד מפרסם מידי רבעון מחקרים, דוחות מקצועיים וסקרים המצביעים על החידושים, טרנדים ומגמות, על מנת להנגיש את המידע לתעשייה בישראל ובעולם בשפות שונות. הבורסה מקיימת שיתופי פעולה עם IATI בקיום קורסי אנליזה לחברות.

ארגון היועצים המשפטיים בישראל (ACC) – ארגון משפטי גלובלי שמטרתו קידום האינטרסים המקצועיים של יועצים משפטיים פנימיים בתאגידים, חברות ציבוריות וארגונים במגזר הפרטי. פעילות זאת נעשית באמצעות שיתוף מידע, נטוורקינג, כנסים, הרצאות, פורומים ופעילויות רבות נוספות. הבורסה מקיימת שיתופי פעולה עם ACC בקיום הרצאות וקורסים בעניינים הקשורים למזכירי חברות ציבוריות, בקשר שלהם ובהתנהלותם מול הבורסה.

ANNA (Association of National Numbering Agencies) – ארגון בכל מדינה אשר מקצה מספרי זיהוי בינלאומיים לניירות ערך על פי התקנים המקובלים. בישראל התפקיד מוקצה לבורסה לניירות ערך בתל אביב.

WFE (World Federation of Exchanges) – איגוד הבורסות הבינלאומי. נציג מטעם הבורסה משתתף בוועדת הקיימות וועדת הכלכלנים של האיגוד.

FESE (Federation European Securities Exchanges) – איגוד הבורסות האירופאיות. ישראל נרשמה לארגון בקטגוריית "חבר נלווה" בשנת 2014.

SSE (Sustainable Stock Exchanges Initiative) – הבורסה חברה ביוזמת הבורסות בנות-הקיימא. מטרת היוזמה היא יצירת פלטפורמה גלובלית בין בורסות, משקיעים, חברות, רגולטורים ועוד, לבחינת הטמעת היבטי ESG בפעילות הבורסות בעולם.

היבטי אתיקה בפעילות הבורסה

פעילות הבורסה מושתתת על יחסי אמון ונאמנות ועל כן מחייבת שמירה על עקרונות ערכיים ומוסריים גבוהים, אהבת אדם, מקצוענות ויושרה, סובלנות, פתיחות וכבוד הדדי. במהלך חודש ינואר 2018 אימצה החברה קוד אתי, שאושרר במהלך 2022, אשר חל על כל עובדי החברה ומנהליה, וכן על חברי הדירקטוריון.

הקוד האתי מבוסס על חמשת ערכי הליבה המאפיינים את עובדי הבורסה ומהווים מצפון ארגוני המכוון את פעילותה:

הסטנדרטים האתיים הגבוהים המוצגים בקוד האתי מבטאים את שאיפת הבורסה להוות דוגמא ומופת לשירות ולבניית מערכות יחסים יציבות בין הבורסה למחזיקי העניין שלה.

כל עובד חדש המצטרף לבורסה נדרש לקרוא ולחתום על הקוד האתי. בנוסף, הקוד נשלח אחת לשנה לכלל העובדים והמנהלים בחברה לצרכי ריענון. העובדים מונחים לדווח בנוגע להפרות של הקוד האתי והתנהגות שלא על פי כללי האתיקה של הבורסה, בהתאם לנוהל תלונות העובדים. הנוהל מפרט כיצד יש להגיש תלונה, מי הגורם המטפל והסבר על אופן הטיפול בתלונות. בשנת 2022 לא היו מקרים של הפרות כללי האתיקה ולא התקבלו תלונות על הפרת הקוד האתי של הבורסה.

החברה מקפידה על אמון, יושרה וכבוד הדדי ודוגלת בתקשורת פתוחה בין העובדים בכל הדרגים. עובדי החברה נדרשים לנהוג בסולידריות, כבוד, תום לב, ניקיון כפיים, כנות והוגנות בכל פעולה שמבצעים גם בתוך החברה וגם בהתקשרות מול לקוחותיה והסביבה. הבורסה חרטה על דגלה את סמל המקצועיות, הן פנימית באמצעות טיפוח הכישורים והידע המקצועי של עובדי החברה והן חיצונית במתן השירות המקצועי הטוב ביותר עבור לקוחותיה. החברה שואפת לשיפור תמידי של השירותים המסופקים על ידיה לחברות הנסחרות בבורסה, ומפתחת לשם כך מוצרים ופתרונות חדשניים ונגישים באיכות הגבוהה ביותר.

ציות

תפקידן ומעמדם של הבורסה והחברות המוחזקות על ידיה, מחייבות את הבורסה למשנה הקפדה על הוראות הרגולציה החלות עליה. אי הקפדה על קיום הוראות הרגולציה עלולה לחשוף את הבורסה להפסדים, להטלת סנקציות (כגון קנסות, עיצומים כספיים ועוד) ולפגיעה תדמיתית בקבוצה ובשוק ההון הישראלי.

כחלק מקיום הוראות הרגולציה, בכפוף לחוק הביקורת הפנימית והיותה גוף ציבורי, הבורסה מינתה מבקרת פנימית שנקבעה על ידי הדירקטוריון ועל פי המלצת ועדת הביקורת, המהווה מנגנון חיצוני בלתי תלוי בתחום הציות והבקרה הפנימית. בין תפקידיה של המבקרת הפנימית בחברה לבדוק אם הפעולות של הגוף הציבורי, נושאי משרה וממלאי תפקידים תקינות מבחינת השמירה על החוק, הניהול התקין, טוהר המידות ועל החיסכון והיעילות, ואם הן מועילות להשגת יעדי החברה. ביצוע פעולות אלו מחזקות את תרבות הציות, האכיפה והבקרה בחברה ועל ידי כך שומרות ומגנות על האינטרס הציבורי.

להלן פירוט דוחות הביקורת הפנימית שנדונו בוועדת הביקורת של החברה במהלך שנת 2022:

- ביטחון ומידע
- משאבי אנוש
- אכיפה מנהלית לרבות ציות ואכיפה
- גזברות, חשבונות ותשלומים
- מעקב יישום המלצות מהשנים 2020-2021

בנוסף, הוכנה תכנית עבודה שנתית בנושא הביקורת הפנימית לשנת 2022, הן לחברה והן למסלקות על ידי המבקרת הפנימית. תכנית העבודה הרב-שנתית נבנתה בהתבסס על מיפוי פעילויות, סקרים, סקירות ופגישות עם בעלי תפקידים רלוונטיים. התכנית נדונה בוועדת הביקורת וקיבלה את אישור דירקטוריון החברה.

מדיניות הציות נועדה, בין היתר, להגדיר את מתכונת ניהול סיכון הציות בבורסה במטרה להקטין באופן משמעותי אירועי הפרה של הוראות רגולציה, גילוי מוקדם של הפרות, צמצום מרבי של החשיפה של קבוצת הבורסה ושל נושאי המשרה והעובדים בה לתביעות ולהפסדים כספיים בגין הפרות ולצמצום הפגיעה בתדמית ובמוניטין.

הבורסה מנהלת מספר מנגנונים על ידי שימוש בכלים, אמצעים ובקורות ליישום מדיניות ונהלים בנושא הציות והאכיפה הפנימית:

תוכנית אכיפה - בשנת 2019 אושרה לראשונה תוכנית האכיפה של הבורסה, שכוללת התייחסות לנושאים הבאים: נוהל איסור על שימוש במידע פנים, תרמית ומניפולציה, נוהל דיווחים, נוהל עסקאות בעלי עניין לרבות תגמול נושאי משרה וטיפול בניגודי עניינים, ונוהל תקשורת עם הרשות לניירות ערך וגורמי שוק.

פורום אכיפה - בהובלת קצינת הציות ואכיפה של הבורסה, פורום האכיפה מתכנס לפחות פעמיים בשנה ומשתתפים בו היועצת המשפטית ומזכירת החברה, סמנכ"ל כספים וגורמים נוספים הרלוונטיים לתחום האכיפה בחברה. הפורום מתמקד בנושאי האכיפה הפנימית בתחום דיני ניירות ערך. במסגרת זו נידונים היבטים שונים של פעולות הגילוי והדיווח של החברה, עדכוני חקיקה והנחיות חדשות ביחס לחוק ניירות ערך וכן אירועי כשל ותקלות בתחום חוק ניירות ערך.

בקורות ציות ואכיפה - מבוצעות בקורות תקופתיות הנגזרות מהוראות החוק החלות על הבורסה, המשקפות את ממצאי סקר הציות וכן רגולציות חדשות הרלוונטיות לפעילות, זאת לצורך זיהוי תהליכים העשויים להיות רגישים וחשופים לכשלים פוטנציאליים או הפרות ציות. בקורות הציות מתמקדות בנושאים הבאים: הוראות חוק ניירות ערך, תקנותיו וההוראות מכוחו, תקנון הבורסה והנחיותיו, חוקי העזר, מיסוי אמריקאי, הגנת הפרטיות, מסמכי מדיניות ונהלי הבורסה.

ניתוח אירועים תפעוליים בהיבטי ציות - בחינה שוטפת של אירועים תפעוליים המדווחים באמצעות מערכת מוקד בהתאם לנוהל "דיווח על אירועי כשל תפעוליים". באופן שוטף מתבצע מעקב אחר תהליך הפקת הלקחים הרלוונטי לתחום הציות, וטיפול בהפרות ציות, ככל שישנן. האירועים מפורטים במסגרת דוח סיכונים שמכין מנהל הסיכונים הכולל את כלל האירועים התפעוליים, ולגבי כל אחד מהם ישנה התייחסות של מחלקת ציות. בשנת 2022 לא היו אירועי ציות מהותיים לדיווח.

עדכונים רגולטוריים - הבורסה מנהלת מעקב שוטף אחר התפתחויות משפטיות ורגולטוריות, במטרה לבחון את השפעתם על הבורסה.

הדרכות ולומדות - הבורסה מקיימת הדרכות לעובדים ולמנהלים בהתאם לדרישות רגולטוריות, מדיניות הבורסה, ולתוכנית האכיפה. באמצעות הדרכות אלו מקבלים העובדים הדרכה וריענון בנושאים הרלוונטיים.

קו ישיר למסירת מידע אנונימי - נדבך מרכזי בתוכנית ציות ואכיפה פנימית אפקטיבית הינו נושא הדיווח והטיפול בהפרות בתחום, כגון: מעילות והונאות, הטרדה מינית, שוחד ושחיתות, ניגוד עניינים ופגיעה באתיקה וציות. מדובר בדיווחים המגיעים דרך קו ישיר למסירת מידע אנונימי. הבורסה מפעילה קו ישיר למסירת מידע אנונימי המועבר ליו"ר ועדת הביקורת, בהתאם לנוהל "אופן הטיפול בתלונות עובדים על ליקויים בניהול עסקי הבורסה".

סקר ציות - הבורסה עורכת ומבצעת סקר ציות אחת לשלוש שנים. בשנת 2022 בוצע סקר הציות האחרון. מטרת הסקר היא לוודא כי הבורסה מיישמת את חובותיה הנגזרים מהחוקים והכללים החלים עליה ובמטרה לזהות חשיפות ולמנוע כשלים פוטנציאליים. בכל פעם שהבורסה מפעילה ומפתחת תחום פעילות חדש, נבחן הצורך בעריכת סקר ציות ייעודי.

פעילותה של הבורסה מלווה בחשיפה לסיכונים שונים, ביניהם, סיכונים תפעוליים, סיכונים אסטרטגיים ועסקיים, סיכונים רגולטוריים, סיכוני מוניטין, סיכונים פיננסיים וסיכונים משפטיים.

על מנת להתמודד עם סיכונים אלו, מחלקת ניהול הסיכונים, בהובלת מנהל הסיכונים הראשי, אחראית על התווית מדיניות ושגרות עבודה תואמות, הכוללות קיום תהליכים, הטמעת כלים לזיהוי, הערכה ומדידה של הסיכונים, וכן עיגון מנגנוני דיווח ובקרה שוטפים.

אחת לשלוש שנים מבצעת הבורסה סקרים רוחביים: סקר סיכונים תפעוליים, סקר מוקדי מעילות והונאות וסקר פערים למול ההיערכות להמשכיות עסקית. בנוסף מידי שנה הבורסה בוחנת ומעדכנת את מוקדי הסיכון המרכזיים במסמך "מפת הסיכונים" ומידי רבעון מעדכנת את "פרופיל הסיכונים" של הבורסה. סקרי הסיכונים השונים ו"מפת הסיכונים" משמשים לזיהוי הסיכונים העיקריים להם חשופה ואיתם מתמודדת הבורסה. בין גורמי הסיכון שזוהו על ידי הבורסה במיפוי האחרון משנת 2021 ניתן למנות סיכונים תפעוליים, סיכוני סייבר, סיכונים רגולטוריים, סיכונים הנובעים מיחסי עבודה קיצוניים וסיכונים בנוגע למימוש התכנית האסטרטגית לצמיחה.

אחד הסיכונים המרכזיים שעומדים כיום בפני הבורסה הוא סיכון הסייבר. הבורסה, המספקת שירותי תשתיות קריטיים, ניצבת בפני סיכון משמעותי של מתקפות סייבר וסיכוני סייבר אחרים. המערכות הטכנולוגיות של החברה, של עובדיה, של ספקי שירותים חיצוניים ושל לקוחותיה, עלולות להיות פגיעות למתקפות מכוונות כתוצאה מפריצות, תרמיות, "פוגענים", מתקפות למניעת שירות, פעולות טרור, מתקפות "כופר", כשלים של תוכנות הגנה או קידוד ובעיות אבטחה אחרות.

קבוצות פליליות, קבוצות פעילים חברתיים וגורמים לאומניים נוהגים לשים להם למטרה את הפלת תעשיית השירותים הפיננסיים, על כן מעמדה המרכזי של הבורסה בשווקים הפיננסיים מציב אותה בסיכון גבוה בהשוואה לחברות ציבוריות אחרות. מתקפה שכזו עלולה לגרום לשיבושים בפעילותה, לגרור אובדן לקוחות וירידה בנפחי מסחר, וכפועל יוצא מכך, להוביל לירידה בהכנסות, לחבויות או להוצאות משמעותיות לצורך הגנה משפטית, תגובה או התאוששות ממתקפות סייבר או חקירות בעקבותיהן. נכון לשנת 2022, החברה לא חוותה אירועי סייבר מהותיים, אולם היא התנסתה בעבר במתקפות סייבר ברמות שונות, ללא השפעה ניכרת. החברה מקיימת תכנית עבודה שנתית להגנת סייבר ולצמצום סיכונים אלה תוך שימוש באמצעי מניעה, איתור ותגובה.

כחלק מההיערכות של החברה כנגד התמששותו של סיכון הסייבר, ביצעה החברה את הפעולות המפורטות להלן:

1. אימוץ מדיניות הגנת מידע וסייבר.
2. אישור מינוי ממונה אבטחת מידע.
3. הכשרת אנשי אבטחת מידע ותרגולם.
4. עמידה בתקני אבטחה בינלאומיים לניהול הגנת הסייבר ועמידה בדרישות ההסמכה בנושא.
5. סקרי חדירה (penetration test), סקרים רוחביים.
6. מודעות עובדים ותרגולם.

בנוסף, מתוקף סיווגה של החברה כגוף בעל תשתית מידע קריטית, היא מפוקחת על ידי מערך הסייבר הלאומי, שהינו גוף ממשלתי. על כן עליה לדווח על תקלות ו/או אירועים כהגדרתם בנהלים פנימיים ולנהלם במערכת הדיווח, כולל הפקת לקחים מאירועים, תוך עדכון של מנהל הסיכונים הראשי, הדירקטוריון ועודותיו.

כאמור לעיל, בהיבט היערכות ומזעור סיכונים תפעוליים, מבצעת הבורסה, סקר סיכונים תפעוליים. הסקר מבוצע בסיוע יועץ חיצוני, ומטרתו לזהות ולמפות את הסיכונים התפעוליים הגלומים בכלל התהליכים בקווי העסקים וביחידות התומכות של החברה. תוצאות הסקר והמלצותיו מהוות בסיס לשיפור ו/או הוספת בקורות על מנת לצמצם את החשיפות והסיכונים שאותרו. הסקר האחרון בוצע בשנת 2021.

לזיהוי מוקדי וסיכוני מעילות והונאות, מבצעת הבורסה אחת לשלוש שנים סקר למיפוי, זיהוי ומזעור מוקדי מעילות והונאות. הסקר מבוצע בסיוע יועץ חיצוני, ומטרתו לזהות ולמפות סיכוני מעילות ו/או הונאה בכלל התהליכים בקווי העסקים וביחידות התומכות בחברה. ממצאי הסקר וההמלצות מהווים בסיס לשיפור ו/או הוספת בקורות בכדי לצמצם את החשיפות לסיכונים שאותרו. הסקר האחרון בוצע במהלך שנת 2023.

אחת לשנה מבצעת הבורסה עדכון למסמך המלא של מפת הסיכונים, ועדכון מידי רבעון לפרופיל הסיכון – עדכון לנוכח שינויים שבוצעו במאפייני הפעילות והסביבה העסקית בה פועלת הבורסה.

תפקיד נוסף של מחלקת ניהול הסיכונים הינו ליווי תהליך הבחינה וההקמה של מוצרים חדשים. תהליך זה כולל זיהוי, הערכה, ניטור ובקרה של הסיכונים הגלומים במוצרים חדשים, בתהליך הקמתם והטמעתם במערכות הבורסה, בתפעולם השוטף והשפעתם על פרופיל הסיכון הכללי של הבורסה.

החברה מבצעת בכל שנה מספר מבחני קיצון רוחביים ברמת הקבוצה (מבחני קיצון עסקיים ו/או פיננסיים ו/או תפעוליים) ובוחנת את השפעתם גם ברמת המסלוקות. אחת ממטרות ביצוע מבחני הקיצון היא להתריע מפני השפעות קיצוניות שיכולות לנבוע מהתממשות סיכונים שונים, ובכך לסייע בהיערכות ובקביעת רמת המשאבים הפיננסיים הדרושים כדי לספוג הפסדים ולעמוד בדרישות ההון והנזילות, גם בעת התממשות זעזוע משמעותי.

בשנת 2022 בוצעו מספר עדכוני רגולציה שהינם בעלי השפעה מהותית לפעילות הבורסה. כמענה לאותם עדכונים, ביצעה הבורסה בין היתר הצעדים והפעולות הבאות:

הכשרת מסלוקת הבורסה לספק שירותי סליקה לאיחוד האירופי - לאור הכרה של ה-European Union ברגולציה בישראל כמקבילה לכללי ה-EMIR (European Market Infrastructure Regulation). באוקטובר 2022, מסלוקת הבורסה הגישה בקשה מעודכנת לשם הכרתה כצד נגדי כשיר במדינה שאינה חברה באיחוד האירופי. בהתאם לזאת, במרץ 2023 הודיעה רשות ניירות ערך והשווקים האירופית, ESMA (European Securities and Markets Authority), כי היא מכירה במסלוקת הבורסה כ-Tier 1 Third-Country CCP בהתאם לכללי הרגולציה האירופאית הרלבנטית, ומשך המסלוקה כשירה לספק למדינות האיחוד שירותי סליקה במגוון סוגי מכשירים פיננסיים.

קידום האסדרה של הפעילות בנכסים דיגיטליים - לאור פרסום הצעה לתיקונים בדיני ניירות ערך שונים בנוגע לנכסים דיגיטליים (נכסים קריפטוגרפיים, מטבעות דיגיטליים, טוקנים), שעושים שימוש בטכנולוגיית רישום מבוזרת, הסדירה הבורסה את הפעילות בנכסים דיגיטליים, ואף התייחסה לנושא בתכנית האסטרטגית החדשה לשנים 2023-2027.

כחלק מניהול סיכונים תקין ויציב, הבורסה תיקפה לראשונה בשנת 2022 מדיניות לדרישת הביטחונות, מדיניות לניהול הבטוחות בקבוצת הבורסה ומדיניות לניהול סיכון המוניטין המהווה סט סיכוני מוניטין שמנהלים באופן אקטיבי.

בנוסף, החברה ביצעה מספר פעולות היערכות במטרה למזער חשיפה לסיכונים שעלולים לפגוע ברציפות פעילותה. להלן חלק מהפעולות:

- מחלקת טכנולוגיות מידע ותפעול יצרה ערוץ עבודה מאובטח לעובדים שאפשר עבודה רציפה מרחוק, על ידי הגדרת הרשאות וחיוזוק מערכות הבורסה. יצירת ערוץ עבודה מאובטח והגדרת הרשאות וחיוזוק מערכות הבורסה, אפשרו את המעבר לעבודה מרחוק מבלי לפגוע בפעילותה התפעולית של החברה, ללא נזק למסחר ולסליקה ולתהליכי הנפקה בעקבות המעבר.
- במטרה להבטיח רציפות תפקודית של הבורסה בעקבות אירוע חריג, נכתבה ואושרה תוכנית התאוששות עסקית, פיננסית ותפעולית (Recovery Plan) המאגדת דרך פעולה להתאוששות בהתממשות אירועים שונים, לרבות תרחישי פעולה ודרכי הפחתה. התכנית כוללת, בין השאר, ניתוח אסטרטגי, הגדרת אינדיקטורים וספים לזיהוי והתראה מפני התממשותם של תרחישי קיצון פוטנציאליים, וכן סט של צעדי התאוששות, המותאמים לכל תרחיש.

הבורסה מוגדרת כתשתית קריטית במדינת ישראל אשר מפוקחת על ידי מערך הסייבר הלאומי. משנת 2020, הבורסה מחזיקה בתקן איכות בנושא אבטחת מידע גלובלי, ISO 27001 לניהול ושמירת מידע בארגונים, ותקן 27032 להגנת סייבר בדומה לארגונים המובילים בעולם. תקן זה כפוף ליישום נהלי אבטחת מידע מחמירים ובהתאם לכך מייצר מסגרת עבודה קפדנית המסייעת בשמירת המידע הקיים במאגרי הבורסה, כנגזרת מכך מייצרת אמון באמיתות הנתונים הקיימים.

כגוף האמון על תהליכי מסחר תקין, ביצוע פעולות פיננסיות רגישות בקרב גופים מוסדיים וסוחרים פרטיים והצגת מידע אמין לשווקים ככל שגוברת, החשיפה לסיכוני סייבר בעקבות ההתפתחות הטכנולוגית הגלובלית מהווה סיכון מהותי לפעילות הבורסה. לשם צמצום הסיכון, מפעילה הבורסה יחידת סייבר ואבטחת מידע מתקדמת ובעלת חשיבות מהותית לשיקוף המסחר המקומי. קיומה של יחידה זו הינה בעלת חשיבות לאומית לשמירה על פעילות כלכלית תקינה ואמינה של המשק הישראלי. בראש היחידה עומד מנהל אבטחת מידע וסייבר - CISO (Chief Information Security Officer), אשר מונה על ידי מנכ"ל הבורסה.

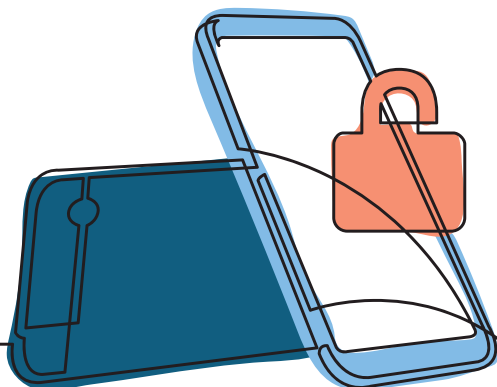
המיישור העיקרי בו פועלת יחידת סייבר ואבטחת מידע הינו תפעול שוטף של המערכות הקיימות ובחינה מתמדת של חוסן המערכות לטובת פעילות מיטבית ומתמשכת של הבורסה והמסחר. הפעולות כוללות, בין היתר, פעולות בתחום המודיעין כגון מניעת זליגת מידע, בדיקות חדירה למערכות הבורסה ומפגעים בטכנולוגיות של הבורסה וספקיה, ביצוע סקרי אבטחת מידע למערכות קיימות וחדשות, ועוד. כמו כן, היחידה פועלת באופן שוטף לקיום סביבת פיתוח מאובטחת למטרת ייעול כתיבת ושיפור איכות הקוד, מלווה פרויקטים שונים ומגוונים פנימיים בכל שלבי הפרויקט ומקיימת ניטור ואבחון פעולות לא תקינות במערכותיה. בנוסף, הבורסה מפעילה ומקיימת הדרכות, תרגול וסדנאות הכוללות תכנית ייעודית לעובדים ליצירת מודעות למתקפות סייבר (דימוי של מיילים הכוללים קישורי "דיוג" (Phishing)), הדרכות לצוותים המקצועיים בנושא מתקפות סייבר, תרגילי הנהלה, מבחני חדירה למערכות ועוד.

בשנת 2022, במקביל לתחזוקה השוטפת של הפרויקטים הקיימים, יחידת הסייבר ואבטחת המידע קידמה פרויקטים חדשים, אשר המרכזיים שבהם:

- הפעלת מערכת הרשאות חדשה שמאפשרת הפחתת סיכון לנושא חשיפת סיסמא, אשר כוללת כניסה ממערכת מאובטחת בעלות סיסמאות רנדומליות למערכות.
- שדרוג מערכת הגיבוי בצורה שתהיה חסינה בפני נזקות (malware) - מערכת הגיבוי המשופרת הינה נפרדת מאתרי הבורסה וכוללת הגנות נוספות על המידע הנמצא ברשותה אשר מספקת הגנה משמעותית על המידע בשרתי החברה.

בשנת 2023 יחידת הסייבר ואבטחת המידע עתידה לקדם פרויקטים חדשים נוספים, אשר המרכזיים שבהם:

- הטמעת מערכת אימות מורכב OTP (One Time Password) - הכנסת אמצעי אימות נוסף למשתמשים והתחברות על ידי הזנת סיסמא על ידי קוד הנשלח לטלפון.
- הטמעת מערכת SIEM (Security Information and Event Management) חדשה למטרת שדרוג מערכות ניהול אירועי אבטחת מידע קיימות. המערכת מבצעת תחקור מהיר של בקורות אירועי סייבר. המערכת יודעת לקלוט אירועי אבטחת מידע בארגון, לחבר אירועים שונים על ידי הפעלת קשרים לוגים ומעקבים ומאפשרת הפקת דוחות המסייעים במיפוי אירועי אבטחת מידע.
- הטמעת מערכת לניהול קריאות מאובטחות API (Application Programming Interface) למטרת שיפור אבטחת העברת מידע בין מערכות פנימיות שונות.

באוקטובר 2022 אושרה תוכנית אסטרטגית חדשה לשנים 2023-2027, על ידי דירקטוריון הבורסה. במסגרת זו, אושר שינוי מבנה הבורסה והחברות הבנות, וזאת על מנת להביא ליישום של התכנית האסטרטגית האמורה ולהמשיך לפעול לפיתוחו ושכלולו של שוק ההון המקומי. התכנית כוללת ארבע יעדים אסטרטגיים מרכזיים בתחומי פעילותה של החברה.

להלן היעדים האסטרטגיים המרכזיים שעלו בתוכנית האסטרטגית החדשה:

1. **המשך פיתוח וחיזוק הצעת הערך במסגרת פעילות הליבה של הבורסה** – החברה רואה חשיבות אסטרטגית בחיזוק ושכלול פעולות הליבה שלה והרחבת הצעת הערך הניתנת על-ידה ללקוחות השונים. במסגרת זו, בכוונת החברה לפעול, בין היתר, בחיזוק הפרופיל הבינלאומי ובכך למשוך משקיעים זרים, חיזוק הקשר עם המשקיעים הקיימים, שכלול השווקים בישראל, הסדרה ושכלול מנגנוני סליקה והדיווח של עסקאות מחוץ לבורסה.
2. **העמקת הפעילות הישירה והקשרים עם לקוחות הקצה** – החברה תבחן דרכים לחזק את יחסי הגומלין והממשקים עם לקוחותיה, בין אם ישירות ובין אם דרך מתווכים ותפעל למתן שירותים ישירים, שיפור והרחבת הצעת הערך בשוק הפרטי תוך ניצול המומחיות, המוניטין והפתרונות התפעוליים אשר ברשותה.
3. **אסטרטגיית נכסים דיגיטליים** – הקמת פלטפורמה למסחר בנכסים דיגיטליים וכניסה לעולמות הקריפטו: בדומה למהלכים המקודמים על-ידי בורסות מובילות אחרות בעולם ובהתחשב, בין היתר, בהתפתחות והצמיחה של נכסים דיגיטליים חדשים, הבורסה תפעל ליישום טכנולוגיות חדשניות בתחום זה בפעילותה.
4. **יצוא שירותים ופתרונות טכנולוגיים לבורסות זרות** – בכוונת הבורסה לקדם מכירה של שירותים ופתרונות טכנולוגיים המיועדים לבורסות קטנות ובינוניות, על בסיס היכולות הטכנולוגיות הקיימות, ואלו שיפותחו במסגרת יישום התוכנית האסטרטגית החדשה.

לפירוט והרחבה נוספים אודות התכנית האסטרטגית של הבורסה לניירות ערך בתל אביב, ראה [דוח תקופתי לשנת 2022](#).

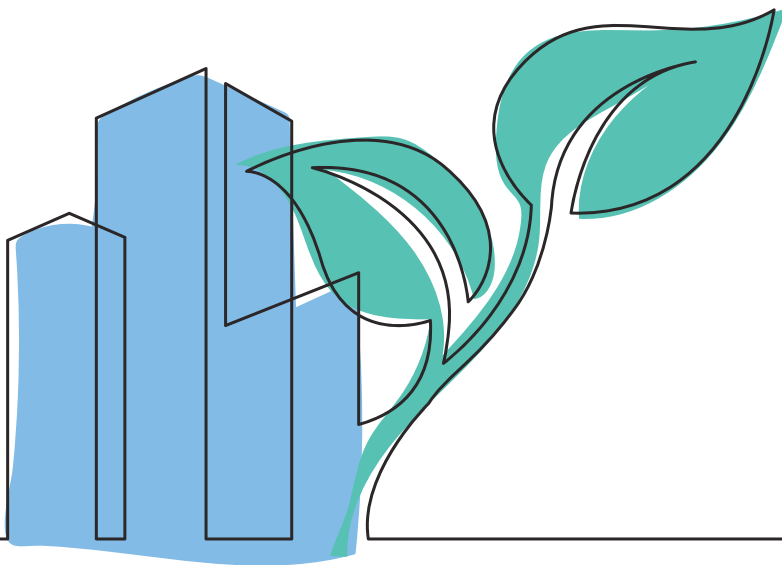
כחלק מפעילותה השוטפת, הבורסה משקיעה מאמצים רבים בחיזוק החיבור עם הציבור הרחב ובהגדלת המעורבות וההשתתפות של בהצלחת הכלכלה המקומית. הבורסה רואה חשיבות רבה להסרת חסמים למסחר והנגשת שוק ההון לציבור, על מנת שהציבור הישראלי יוכל להיות שותף משמעותי יותר בהצלחת החברות המקומיות והכלכלה הישראלית. על מנת ליישם פעילות זו, עובדת בשני ערוצים עיקריים- תקשורתיים ושיווקיים. במהלך 2022, הבורסה המשיכה לפעול בהיבטי החינוך הפיננסי לציבור הרחב באמצעות מפגשים והרצאות, הנגשת נתוני המסחר, הרחבת בסיס הידע והדגשת החשיבות לביצוע השקעות במוצרים העוקבים אחר מדדי הבורסה על ניירות ערך ישראליים. כל אלו באמצעות הסברים בשפה פשוטה, קלילה ונגישה הזמינים בחינם באתר ובאפליקציה של הבורסה.

בשנת 2022 פרסמה הבורסה שני קמפיינים להגברת החינוך הפיננסי בקרב הציבור:

- **קמפיין "בורסה מנצחת"** - הקורא לציבור הרחב להעמיק את ההיכרות והידע שלו עם מדדי הבורסה ואפשרויות ההשקעות במוצרים העוקבים אחר מדדי הבורסה על ניירות ערך ישראליים (קרנות סל וקרנות מחקות). הקמפיין נועד להסיר חסמים למסחר ולהרחיב את הידע והמעורבות של הציבור הרחב בשוק ההון הישראלי. כחלק מהקמפיין, ועל מנת להגביר את מודעות הציבור לאפשרויות ההשקעה במדדי הבורסה, הושק אתר ייעודי, TA-index.tase.co.il, שכלל בין היתר, מחשבון מדדים המאפשר השוואת תשואות בקלות בין מדדים מרכזיים לטווחי זמן שונים, מידע אודות המדדים העיקריים והמוצרים העוקבים אחר המדדים הללו וכן רשימת מנהלי קרנות הסל והקרנות המחקות, אשר להן מוצרי השקעה על מדדי הבורסה וניירות ערך ישראליים הנסחרים בבורסה.
 - **קמפיין "בורסה לכולם"** - לטובת הכללה פיננסית והגדלת השתתפות משקיעים בעלי רמות הון שונות, הוגדרה הפחתה משמעותית בגודל המזערי של פקודה, כך שבמניות הנכללות במדד ת"א-35 הופחת גודל הפקודה על ידי הצוות המקצועי בבורסה, מסך של 5,000 ₪ ל-500 ₪ בלבד ובשאר המניות מגודל פקודה של 2,000 ₪ ל-500 ₪ בלבד. מטרת המהלך, לאפשר לציבור הרחב לסחור במהלך המסחר הרציף בסכומים נמוכים מהמקובל עד כה. לשם כך בוצעה הקטנה לגודל הפקודה המזערי במסחר הרציף. מהלך זה תרם להגברת המעורבות של המשקיעים הפרטיים מקרב הציבור הרחב במסחר בבורסה, לאור האפשרות של הציבור להשתתף במסחר גם באמצעות פקודות "קטנות", בכל שלבי המסחר. המהלך הגדיל את אפשרויות ההשקעה ואת הגמישות של המסחר עבור המשקיעים הפרטיים, שבאופן טבעי אינם יכולים לבצע פעילויות בסכומים גבוהים באופן תדיר. במסגרת הקמפיין השיקה הבורסה את האתר "בורסה לכולם" בו קיימות תשובות למשקיע המתחיל, מידע בגין תשואות מדדי הבורסה המובילים בעשור האחרון, טיפים להשקעה חכמה, השוואת עמלות מסחר ועוד.
- בנוסף לכך, הבורסה ממשיכה לארח עשרות קבוצות בכל שנה של תלמידי תיכון מרחבי הארץ, סטודנטים וקבוצות מגוונות אחרות המגיעות לבניין הבורסה לטובת קבלת הרצאות בתחום הפיננסים ושוק ההון. בשנת 2022 נערכו כ-30 מפגשים של קבוצות שונות. כחלק מהמפגש מציגים לקבוצות המתארחות תכנים והסברים הכוללים מידע לגבי התפתחות הבורסה בארץ, את חשיבותה לכלכלה הישראלית ותרומתה לצמיחה של חברות ישראליות ובינלאומיות.
- במהלך 2022, הבורסה בנתה כלי חדש למשקיעים וללקוחות הקצה-TASE+ שהושק לציבור במהלך 2023. המוצר מעניק כלים למשקיעים וללקוחות הקצה ומהווה מנגנון תקשור מול לקוחות קמעונאיים, ומאפשר ניהול תיקים חכמים באופן פרטי, על ידי זיהוי תובנות בנוגע לפעילות תיק פרטי לעומת השוואות מול תיקים אחרים מקבילים.

השירותים החדשים נועדו לאפשר שקיפות וגישה קלה יותר למידע רלוונטי למשקיעים, כולל התאמה אישית וקבלת תובנות וניתוחים, שהם בעלי חשיבות הולכת וגוברת עבור ציבור המשקיעים הרחב והפחתת חסמים להשקעה הנובעים מזמינות מידע והבנה בשוק ההון, בעיקר בקרב צעירים.

בנוסף, השיקה הבורסה אתר חדש ומשודרג, בעברית ואנגלית, הכולל את כל המידע הנחוץ לפעילי שוק ההון. האתר שודרג על מנת לשפר את חוויית המשתמש והוספת כלי חיפוש חדשים להנגשת המידע. בין היתר, באתר המשודרג ניתן למצוא מידע רב המיועד למשקיע המתחיל.

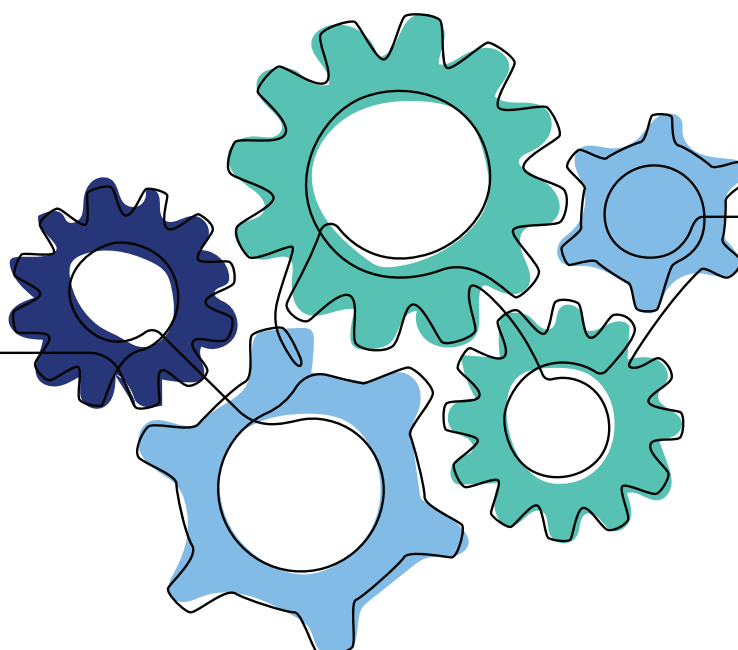

הבורסה משקיעה משאבים רבים בשיפור וייעול תהליכים בנושאים רבים בפעילותה. בשנים האחרונות, הנושא המשמעותי ביותר הינו תהליך המיכון והדיגיטציה הפוגש את הבורסה בכל צומת פעילות – הן בתהליכים הפנימיים בדמות שדרוג המערכות והמסלוקות, והן בתהליכים חיצוניים על ידי קידום יוזמות רבות ומגוונות מול ציבור המשקיעים והחברות הנסחרות. כדוגמה, תהליך מיכון ההנפקות מקצה לקצה שהחל להתפתח ולפעול בשנת 2022 הינו תהליך מהפכני שמוביל להורדת חסמים ולייעול תהליכים של חברות להקלה על תהליך הנפקה וחסכון באלמנטים מזהמים.

הבורסה מפעילה אתר ואפליקציה ייעודית Tel Aviv Stock Exchange – TASE בהם נתוני מסחר על ניירות ערך, קרנות סל ונגזרים, נתוני מדדים ומגמות שוק, מחקרים, דיווחי חברות ציבוריות במערכת המאיה, מידע על מסחר והנפקות, תכנים לימודיים ועוד.

הבורסה פועלת לשיפור ולפיתוח כלים לקידום המסחר ויכולות נוספות למשקיעים, סוחרים וחברות. בשנת 2022, הבורסה עסקה במספר מישורים מגוונים לשדרוג מוצרים ושירותים וכן לשיפור הממשק למחזיקי העניין השונים. הפעולות כללו:

- **בניית תשתית לשיפור שווקי הנגזרים** – התשתית מבצעת שיעור יומי לכלל הנגזרים בשוק, בין אם בוצע בהם מסחר ובין אם לא. מטרת התשתית היא לפתור כשל שוק ארוך טווח, בו שערכי ניירות ערך נעשו בצורה עצמאית ולא אחידה על ידי הגופים השונים וגזלו משאבים רבים.
 - **שדרוג תשתיות המסחר פרויקט רב שנתי** – השדרוג נועד לייעל את המערכות ולאפשר גמישות עסקית. השדרוג משנה את יכולות איסוף המידע של רכיבי המערכת, מקליטת מידע ספציפי להאזנה תמידית של כלל הרכיבים למערכת, דבר שמאפשר לכל רכיב לקלוט את המידע הרלוונטי לגביו. שיטה זו מאפשרת עדכניות טכנולוגית ואפשרויות הרחבה משמעותיות לעומת אופן הפעולה הישן, למשל, על ידי שדרוג תשתיות בצורה מודולרית לפי צרכי השוק. שדרוג זה בעל פוטנציאל לאפשר שירותים טכנולוגיים נוספים אותם תוכל הבורסה להציע לגורמים השונים.
 - **שדרוג מערכות הדיווח למסלקת הבורסה ומסלקת מעו"ף** – תהליך השדרוג כולל החלפה של מערכת הדיווח הקיימת שהתבססה על טכנולוגיה מיושנת, במערכת חדשה. כמו כן, שדרוג המסלוקות כלל בחינת המודולים הקיימים, והקמה של מודולים חדשים לפי צורך. סיום השדרוג צפוי בשנת 2024.
 - **מיכון תהליך ההנפקות** – כאמור, הבורסה יעלה את תהליך ההנפקה על ידי מיכנו, מתחילתו ועד סופו. מהלך זה מקל את תהליך ההנפקה לכלל סוגי החברות, הן בעמידה בדרישות והן בהגשת המסמכים, יפחית את השימוש במשאבים כגון זמן עבודה ונייר, וימקד וייעל את עבודת הגורמים המעורבים.
- שיפור מתמיד של יכולות **ממשק תכנות יישומים** (Application Programming Interface) על נתוני הבורסה, המאפשר הזרמת מידע במהירות ואמינות למחזיקי העניין השונים. כבר היום, הבורסה מציעה מגוון רחב של יישומים תחת שירות זה, ובעתיד קיימות תכניות להוסיף מגוון יישומים נוספים לטובת חיזוק יכולות הניתוח העצמאיות של מחזיקי העניין השונים על בסיס המידע המפורסם בבורסה.

כחלק ממהלך העסקים הרגיל, מקבלת הבורסה פניות וטענות בנושאים שונים מטעם גורמים חיצוניים. פניות וטענות אלו עלולות להוביל להגשת תביעות משפטיות כנגד החברה. כאשר קיימת תביעה משפטית נגד הבורסה, היא מנוהלת על ידי המחלקה המשפטית, ההנהלה וגורמים מקצועיים רלוונטיים כגון עורכי דין חיצוניים, כאשר במקרים מסוימים קיימת מעורבות של חברות הביטוח. בשנת 2022, לא הוגשו טענות או תביעות משפטיות משמעותיות כנגד הבורסה.

הבורסה רואה חשיבות מהותית בתקשורת עם מחזיקי עניין הפונים בנושאים שונים כחלק מתהליך שיפור וייעול. לשם כך הגדירה הבורסה נוהל פניות ציבור המסדיר את תהליך המענה המיטבי עבור מגיש הפנייה. לטובת העברת מענה מיטבי ומקצועי, הקימה הבורסה נתיב ייעודי, המנתב את הפנייה לגורם המתאים ביותר בחברה עבור מגיש הפנייה. הפניות שהוגשו מופנות אל גורם ייעודי בחברה, שמטרתו מתן מענה ראשוני ו/או ניתוב הפנייה הלאה למענה מקצועי מטעם הגורם הרלוונטי בחברה. קיים מעקב שוטף על כמות וסוגי הפניות, כחלק מזיהוי נקודות לשיפור בתהליכי העבודה. לראיה, בשנת 2022 התקבלו 888 פניות ציבור - ירידה של כ-16% בסך הפניות מהתקופה המקבילה אשתקד, וזאת על ידי מתן מענה נגיש באתר הבורסה לפניות חוזרות משנים קודמות. יחד עם זאת, ישנה עליה בפניות משקיעים זרים, בעיקר לגבי תרגום מידע, וכן עליה במספר הפניות למחלקת האסטרטגיה לרכישת דאטה באופן עצמאי.

להלן סיכום מספר הפניות לבורסה בשנת בשנים 2021-2022:

מחלקה / יחידה	2022	2021
כלכלית	253	245
מסחר ומסלקות	147	200
אסטרטגיה ופיתוח עסקי	47	28
אתר הבורסה	12	39
מחשוב ותפעול	121	164
דוברות ויח"צ	234	292
חברים ופיקוח	62	77
משפטית	3	1
משאבי אנוש	8	7
מזכירות	1	3
סך פניות	888	1,056

Social

חברה

ניהול ההון האנושי

הבורסה רואה חשיבות רבה ביצירת סביבת עבודה מכבדת, מכילה, מאתגרת ומפתחת עבור עובדיה. החברה שמה בעדיפות גבוהה את טיפוח ההון האנושי שלה ומשקיעה מאמצים ומשאבים רבים בעובדים ובסביבת עבודתם. הבורסה מציעה לעובדיה הזדמנויות התפתחות וצמיחה המקדמים מצינויות ומקצועיות.

בסוף שנת 2022 עובדי הבורסה מנו 260 עובדים ועובדות, הכוללים עובדים קבועים ועובדים בניסיון, וכן 85 עובדים ממיקור חוץ בתפקידי מערכות מידע ואחזקה.

עובדי הבורסה חתומים על הסכם קיבוצי בו נכללים תנאי שכר ותנאים סוציאליים נלווים*. אחוז עובדי הבורסה אשר היו חתומים על הסכם קיבוצי במהלך שנת 2022 עמד על 95%**. חברי ההנהלה הבכירה חתומים על הסכמים אישיים ואינם נכללים בהסכם הקיבוצי. ככל שמתקיימים שינויים ארגוניים בחברה, ועד העובדים מעודכן מבעוד מועד בכל שינוי מתוכנן טרם ביצועו. כמו כן, ניתנת הודעה מוקדמת לעובדים בהתאם להסכם הקיבוצי וכתלות במהות השינוי הארגוני המבוקש.

גיוסים ועזיבות:

מצבת עובדי הבורסה לניירות ערך:

2021	2022	מין	סטטוס
4	10	זכר	גויס/ה
5	6	נקבה	
9	16		סך הכל
3	6	זכר	עזב/ה
4	8	נקבה	
7	14		סך הכל

2021	2022	קבוצת גיל	סוג עובדים
1	1	מתחת ל-30	זכר
79	82	בין 30-50	
43	42	מעל 50	
123	125		סך הכל
69	71	בין 30-50	נקבה
66	64	מעל 50	
135	135		סך הכל
258	260		סך עובדים

* ההסכמים הקיבוציים בבורסה פקעו בחודש ספטמבר 2022. במהלך התקופה שחלפה ניהלו הנהלת הבורסה, וועד העובדים של הבורסה ונציגי ההסתדרות הכללית החדשה דיונים לגיבוש הסכם קיבוצי חדש ולתאריך הדוח אף הגיעו להבנות בעניין זה ושוקדים על ניסוחו של הסכם קיבוצי חדש.

** יצוין כי עובדי מיקור חוץ אינם עובדי בורסה אלא נותני שירותים עימם נחתם הסכם שירותים נפרד, ולכן אינם נכללים בהסכם הקיבוצי.

מחלקת משאבי אנוש של הבורסה אמונה על עיצוב תרבות ארגונית הכוללת תשתית ערכית, קוד אתי, תקשורת פנים ארגונית, אחריות חברתית, היבטי משמעת, נהלים סדורים, וקיום יחסי עבודה תקינים. המחלקה אחראית על החלת ואכיפת הוראות דיני העבודה החלים על הבורסה במסגרת התנהלותה מול עובדי הבורסה ומול נציגות העובדים, וכן אמונה על ניהול משא ומתן וחתימת הסכמים קיבוציים והסכמי שכר עם נציגות העובדים מהן נגזרות מדיניות השכר ותנאי העסקת עובדים.

כמו כן, אחראית מחלקת משאבי אנוש על הטמעת הקוד האתי בארגון ועל אכיפתו, לרבות הטמעת הרגולציה והנהלים המחייבים את עובדי הבורסה, כלהלן: קוד אתי, נהלי התנהגות, מניעת הטרדה מינית והתנכלות, סודיות, אבטחת מידע, נוהל תלונות עובדים, נגישות ועוד. מחלקת משאבי אנוש מטפלת בכל אירוע של הפרת משמעת מכל סוג ו/או הפרה של הקוד האתי של הבורסה. הטיפול נעשה בהתאם לנהלי הבורסה ודרישות החוק.

מנהלת מחלקת משאבי אנוש היא האחראית לטפל במניעת הטרדה מינית ובתלונות נלוות, לפי הוראות הדין ונהלי החברה. כחלק מהטמעת הנושא בקרב עובדי החברה, מתקיימות הדרכות שנתיים אותם עוברים כלל העובדים, נוהל הטרדה מינית נגיש באזורים שונים במבנה הבורסה, וכן כל עובד חדש חותם על היכרות עם הנוהל בעת תהליך הקליטה. בשנת 2022 לא הוגשו תלונות בנושא הטרדה מינית.

גיוון תעסוקתי ושוויון הזדמנויות

הבורסה משקיעה רבות בקידום הגיוון התעסוקתי בכלל וגיוון מגדרי בפרט. בסוף שנת 2022, 52% מהעובדים הישירים בבורסה היו נשים, וכן בדרג הניהולי היה ייצוג נשי של כ-52%. בנוסף, נשים מהוות 59% מהעשירון העליון של מקבלי השכר בחברה.

- **קידום גיוון מגדרי בתעשייה** – הובלת מסלול הכשרה למנהלות בכירות בישראל בשיתוף עם ארגון Supersonas, עסק חברתי הפועל לקידום נוכחות נשית שוויונית בצמתי השפעה והחלטה במשק הישראלי. תוכנית הקורס כללה שמונה מפגשים המיועדים לנשים בתפקידי ניהול בכירים בחברות הנסחרות בבורסה ונועדה להכשירן לתפקידי מנכ"ליות וזאת באמצעות מפגשים לרכישת כלים ניהוליים ויצירת קהילת עמיתות. המשתתפות ממשיכות לחזק את קהילת העמיתות גם לאחר תום מסגרת התוכנית. בשנת 2022 התקיימו שני קורסים נוספים בהשתתפות נשים בכירות מחברות ישראליות ציבוריות.
- **"השיק של השוק"** – סדרת מפגשים כלכליים חברתיים המיועדת לנשים מהציבור הרחב. את המפגשים עורכת הבורסה בשיתוף עם בית ההשקעות IBI, כאשר בכל מפגש כ-200 משתתפות המתארחות במרכז הכנסים של הבורסה. היוזמה החלה לפני כעשור במטרה להנגיש מידע לנשים על כלכלה ופיננסים "בגובה העיניים" דרך מפגשים עם נשים בעמדות מפתח בכלכלה הישראלית. המפגשים משרתים מטרה כפולה: חשיפת חברות נסחרות בבורסה ומידע עליהן וחשיפת נשים אל נשים. כל מפגש כולל מספר דוברות הקשורות לתחומים רלבנטיים בכל מפגש. אחד המפגשים שהתקיים בשנת 2022 עסק בעולמות האשראי, המימון וההשקעות, וכן על ניהול עושר בידי נשים.
- הבורסה מקיימת מידי שנה, לרגל יום האישה הבינלאומי, טקס פתיחת יום המסחר בהשתתפות מנכ"ליות מקרב החברות החדשות בבורסה. האירוע נעשה בשיתוף עם ארגון הבורסות העולמי, ומשתתפות בו כ-160 בורסות ברחבי העולם.

הבורסה רואה חשיבות בשילוב עובדים מאוכלוסיות בתת-תעסוקה בחברה. לשם כך, מקיימת הבורסה שיתופי פעולה עם חברות גיוס ייעודיות לאוכלוסיות בתת-תעסוקה. רכזת הגיוס בבורסה, אחראית, בין היתר גם על קידום תהליכי גיוון כגון גיוס עובדים מאוכלוסיות ייעודיות, וכן סיוע באבחנת וטיפול צרכים ייחודיים במקום העבודה של העובדים מאוכלוסיות אלו.

נגישות בבורסה

הבורסה פועלת לקידום נגישות בפעילותה – הן הפיזית והן הווירטואלית - על ידי הנגשת נכסיה ואתריה. עבור נגישות פיזית, כלל נכסי הבורסה הינם נגישים על פי חוק, לרבות הנגשת המרכזיות ומוקדי השירות. הבורסה קיבלה אישור נגישות עוד בשנת 2014, כאשר בשנת 2021 בוצע סקר הנגישות האחרון. הסקר העלה מספר ליקויים לא מהותיים שתוקנו, כגון: סימון מחיצות זכוכית בדלת הזכוכית סמוך למעלית הלובי, הוספת שילוט הכוונה לשירותי נכים ושילוט המעיד על קיום אמצעי עזר לכבדי שמיעה ועוד. כמו כן, אתר האינטרנט של החברה עומד בהתאם לתקנות הנגישות, וכן מסמכי החברה באתר מונגשים לציבור הרחב. בנוסף, מונה הן ממונה נגישות ייעודי, שתפקידו ניטור וניהול היבטי נגישות בבורסה, וכן רכזת גיוס עובדים במחלקת משאבי אנוש אשר אחראית לטפל בשילוב עובדים עם מוגבלות ולסייע באופן שוטף לעובדים מאוכלוסייה זו.

בכל שנה, כלל עובדי הבורסה עוברים תהליך ריענון בדבר נגישות בשירות. הריענון כולל הרחבה על תחום הנגישות, לרבות הכרת סוגים שונים של מוגבלויות, כללי התנהגות כלפי אנשים עם מוגבלויות והרחבה על שירות נגיש. הרענון שם דגש על שירות נגיש הן בהיבט הפיזי, על ידי הנגשת מבנה, והן ברמת השירות, על ידי התאמת השירות עבור אנשים עם מוגבלויות שונות.

במהלך 2022 התקיימו שתי הדרכות פיתוח נגיש לצוות המפתחים בבורסה, אשר מטרתן הרחבת סל המיומנויות לפיתוח נגיש, עדכוני נגישות שוטפים ומתן דגש על רכיבים מהותיים לנגישות בתהליכי הפיתוח.

בהדרכה, נידונו בין היתר הנושאים הבאים:

- קורא מסך – היכרות רכיבים עם קורא מסך: טבלאות, כותרות, קריאה ומעבר בין מצבי גלישה
- כתיבה נגישה ותמונות
- חוקי ARIA
- סדר פוקוס ושימוש בטאב אינדקס

נתוני עובדים מאוכלוסיות בתת-תעסוקה לשנת 2022:

כמות עובדים	
21	סך עובדים בחברה
4	סך העובדים שגויסו במהלך השנה

הבורסה רואה חשיבות רבה בשילוב אוכלוסיות מגוונות בכוח העבודה. לשם כך, מתקיימת בבורסה תכנית שילוב עובדים על הרצף האוטוסיטי בתפקוד גבוה בארגון. במסגרת התוכנית, משולבים עובדים אלה בתפקידים שונים, אשר מקנים להם ארגז כלים ומיומנויות, שנועדו לשרת אותם בהמשך דרכם האישית והמקצועית, ומסייעים להם להשתלב בשוק העבודה בעתיד.

הבורסה מעסיקה עובדים, ללא כל הבדל על בסיס רקע אתני, אמונה דתית, מגדר, נטייה מינית או כל היבט אחר שאינו משקף מרכיבים מקצועיים של עובדי החברה הרלוונטיים לתחום עיסוקם. כמו כן, הבורסה דוגלת במדיניות אפס סובלנות, ומוקיעה כל סוג של אפליה או הטרדה על בסיס מגדר, נטייה מינית מילולית או פיזית, על בסיס רקע אתני, אמונה דתית, ועוד. בשנת 2022 לא התקבלו בבורסה דיווחים על מקרי אפליה מכל סוג שהוא.

קידום גיוון תעסוקתי

הבורסה מאמינה שחברות שבהן יש העסקה מגוונת, הן חברות מצליחות יותר, חדשניות יותר וחזקות יותר.

במהלך שנת 2022, הבורסה יצאה בקמפיין חברתי שביקש לשמור ולחזק את הגיוון התעסוקתי בישראל, על ידי פרסום שלטי חוצות הקוראים לגיוס עובדים מהמגזר הערבי והאוכלוסייה החרדית תחת הסלוגן "ישראל מתגייסת". הבורסה קראה לממשלה ולחברות במשק לא לוותר על גיוון תעסוקתי, לפעול למען אוכלוסיות שונות בישראל ולהמשך את שילובן בשוק העבודה, כחלק מחיזוק הכלכלה המקומית.

כמו כן, הבורסה עתידה להרחיב את פעילותה בנושא גיוון תעסוקתי ופועלת להקמת קרן ייעודית יחד עם SFI (Social Finance Israel) - חברה לתועלת הציבור, שמטרתה הזרמת הון לפתרון בעיות חברתיות בעזרת כלי מימון חדשניים. מטרת הקרן תהיה לסייע לאוכלוסיות בתת-תעסוקה על ידי השמה במקצועות בהם קיים מחסור בעובדים. המקצועות הרלוונטיים לתהליכי ההשמה יוגדרו לאחר ביצוע תהליך בחינה מקדים. הקרן המשותפת תממן חברות השמה שיקיימו קורסים ייעודיים בהתאם למקצועות הרלוונטיים, יכשירו עובדים מאוכלוסיות אלה, ויהוו חוט מקשר בין העובדים שעברו תהליכי הכשרה לבין המשרות הנדרשות באיזו. גיבוש מודל ההפעלה הייחודי של הקרן עתיד להסתיים במהלך שנת 2023, והיא עתידה להתחיל לפעול בשנה זו.

נתוני שכר בקרב עובדי הבורסה

בהתאם לבדיקה שנערכה בשנת 2022* – לא נמצאו פערי שכר משמעותיים בין נשים לגברים בתפקידים דומים בקרב עובדי הבורסה, כאשר הפער הינו 7% לטובת הגברים (בגין שכר קובע לפיצויים). פערי השכר נובעים, בין היתר, בגין רכיבי שכר שתלויים בביצוע שעות נוספות, משמרות ותורניות.

*לפירוט והרחבה בגין נתוני השכר בקרב עובדי הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ, [ראה דוח לשנת 2022](#) בהתאם לתיקון מס' 6 לחוק שכר שווה לעובדת ולעובד, התשנ"ו-1996, [וראה קישור לדוח שנת 2021](#).

רווחת העובדים

הבורסה משקיעה משאבים רבים לטובת שיפור ושימור האקלים הארגוני, יצירת מחבורות של עובדיה והטמעת תרבות ארגונית תומכת תוך שיפור מתמיד של סביבת ותנאי העבודה ומתן תחושת ביטחון ויציבות בקרב העובדים.

הבורסה יוזמת פעילויות רווחה שונות במהלך השנה, לרבות אירועים כלל-חברתיים, מפגשים מחלקתיים, נופשים ופעילויות נוספות לשיפור האקלים הארגוני. בנוסף, מצינת החברה אירועים אישיים בחיי העובד ומקיימת פעילויות רווחה לעובדים למניעת לחץ ושחיקה. כמו כן, עבור עובדים קבועים, קיימת אפשרות להשתתפות במימון לימודים אקדמיים שמבוצעים תוך כדי העבודה בבורסה, בגובה שכר לימוד אוניברסיטאי, בכפוף לאישור מראש של הבורסה ולתנאים הקבועים בהסכם הקיבוצי. בנוסף, ככל שמאשרים לימודים אקדמיים כאמור, יקבל העובד/ת ימי חופשה נוספים לטובת בחינות.

כחלק משאיפתה לקדם עשייה חברתית בקהילה ולתמוך בארגונים חברתיים, בחרה הבורסה, בעת מתן שי בחגים, להעניק מתנות שהוכנו על ידי עמותות חברתיות:

- **גדולים מהחיים** הינה עמותה הפועלת למען איכות חייהם של ילדים חולי סרטן ומשפחותיהם. ההכנסות מהשי, שהוכן בשיתוף עם יקב ירושלים, הן לטובת הקמת גן החלומות - מסגרת חינוכית בסמוך לבית החולים "הדסה", שהעמותה הקימה ומפעילה עבור הילדים החולים.
- **אלין – בית נועם** הינה עמותה הפועלת למען אנשים עם מוגבלויות. העמותה מפעילה מגוון שירותים לאנשים בוגרים עם מוגבלויות פיזיות ושכליות, ומספקת להם מסגרת יומית, שיקומית, תעסוקתית וחברתית.

מצוינות ומקצועיות הם בין ערכי הליבה המובילים את הבורסה ומאפיינים את פעילותה העסקית. הבורסה משקיעה משאבים ומאמצים לטובת שיפור כישוריהם המקצועיים והאישיים של עובדיה באמצעות העשרת העובדים בקורסים, השתלמויות, ימי עיון ועוד. מתוקף כך, הבורסה מספקת הכשרות והזדמנויות פיתוח לעובדים בכל מחלקות החברה, בהתאם לצרכים המקצועיים, הניהוליים והרגולטוריים כאחד.

בהתאם לצורך מתבצע סקר צורכי הדרכה אשר בסיומו נקבעות הדרכות החובה, המקצועיות והניהוליות הנדרשות. תכנית ההדרכות השנתית מותאמת לקהלי היעד השונים בחברה, תוך התייחסות לתוכנית האסטרטגית של הבורסה. ההדרכות מתבצעות במגוון שיטות, הן באמצעות לומדות דיגיטליות והן באמצעות מפגשים פרונטליים ותרגולים פרקטיים.

בנוסף, מקיימת הבורסה הדרכות העשרה לעובדים. הדרכות אלו מתמקדות כל תקופה בנושא אחר – לדוגמה, בשנת 2022, התמקדה תכנית ההעשרה בסדנת נגזרים וחוזים עתידיים, להעמקת הידע בתחום זה של כלל העובדים המנהלים ממשקי עבודה עם מחלקת מסחר, נגזרים ומדדים.

כחלק מתהליכי ניווד פנימי, הכשירה הבורסה במהלך שנת 2022 שמונה עובדים בסיוע יחידות פנימיות (היחידות הקולטות) וקורסים חיצוניים. הניידים הפנימיים בוצעו ליחידות: אבטחה והפצת מידע, חברה לרישומים, מכירות, יישומים ארגוניים, מערכות סליקת ניירות ערך, מערכות מעוף וניירות ערך ומדדים.

סוגי ההדרכות המועברות לעובדי הבורסה:

הדרכות בתחומי העיסוק של העובדים בבורסה שמטרתן הרחבת הידע המקצועי ומתן הכלים לביצוע התפקיד באופן מיטבי	הדרכות מקצועיות
הדרכות המחויבות מתוקף רגולציה או חוק	הדרכות חובה
הדרכות אשר מטרתן מתן כלים למיצוי הפוטנציאל התעסוקתי והאישי	הדרכות העשרה
הדרכות לשכבות הניהול השונות בבורסה שמטרתן פיתוח כישורים ומיומנויות ניהול	פיתוח מנהלים

בשנת 2022 עברו עובדי הבורסה כ-1,800 שעות הדרכה, עם ממוצע של 7.4 שעות הדרכה לעובד.

כמו כן, לרשות עובדי הבורסה תכנית ליווי אישית המכינה אותם לקראת סיום עבודתם עם הגעתם לגיל פרישה. במהלך 2022, שישה עובדים השתתפו בתכנית הפרישה, שכוללת שני מפגשים בני שעה וחצי בליווי יועצת ארגונית ובהם אימון אישי לקראת פרישה בדגש על שימור הערך האישי וניהול זמן.

תהליך הערכה ומשוב

תהליכי הערכות ומשוב בבורסה מתקיימים בקרב שלוש אוכלוסיות עובדים:

- **תהליך הערכה לעובדי בורסה בתקופת ניסיון** – עובדי הבורסה המוגדרים בתקופת ניסיון הינם עובדים בעלי ותק של פחות משלוש שנים. בכל חצי שנה, מתקיים תהליך הערכה מול המנהל הישיר, בו דנים בביצועי העובד אל מול עמידה ביעדים שהוגדרו בשיחות הערכה קודמות. בתום תקופת הניסיון, יוחלט האם העובד מקבל קביעות בתפקידו.
- **תהליך הערכה לכלל עובדי הבורסה** – הבורסה מקיימת תהליך הערכה ומשוב עבור כלל עובדיה אחת לשנה. כחלק מהתהליך נקבעים יעדים פרסונאליים ומקצועיים עבור כל עובד בהתאם לתפקידו וכן נבחנת עמידה ביעדים שהוצבו בגין השנה החולפת. בהתאם לעמידה ביעדים על ידי העובדים, נקבעות העלאות שכר במסגרת דיונים הכוללים את מחלקת משאבי אנוש, מנהל המחלקה הישיר ומנכ"ל הבורסה, המשוקפים לעובד בתהליך ההערכה.
- **תהליך הערכה לעובדים הנמצאים בתהליך ניווד פנימי** – במידה ועובד נמצא בתהליך ניווד פנימי, במעבר בין מחלקה אחת לאחרת, יעבור העובד תהליך הערכה לאחר שלושה חודשים בתפקיד החדש לבחינת התאמתו לתפקיד, אל מול המנהל החדש. תהליך ההערכה יקבע האם העובד עמד בציפיות בתפקיד החדש. בהתאם לכך, יקבע האם יקבל קביעות בתפקיד, או יחזור לתפקידו הקודם.

Environmental

סביבה

שילוב שיקולי ESG בתהליכי קבלת החלטות השקעה בקרב משקיעים על בסיס דירוגים ייעודיים של חברות ציבוריות ועלייה בכמות המדדים הבוחנים פעילות חברות בתחומי ESG בשנים האחרונות, תופסים תאוצה משמעותית. אלו מובילים לעליית המודעות ההולכת וגוברת לשילוב היבטי ESG בהשקעות, אשר מקבלת ביטוי בדרישות מחזיקי עניין לשקיפות במידע ובנתונים בנושאים א-פיננסיים. כמו כן, משקיעים נוקטים גישת מעורבות גבוהה ומעוניינים שהשקעותיהם יהלמו את ערכיהם ויהיו בעלות השפעה חיובית בהיבטי ESG, ומעוניינים להשקיע בחברות הפועלות לשיפור אלה כחלק מפעילותן.

הבורסה רואה מגמה עולמית ברורה של שילוב היבטי ESG גם במוצרים ובשירותים הפיננסיים של חברות נוספות במשק בכלל ובבורסות בפרט. מוצרים אלה מגוונים ומאופיינים במטרות שונות:

- **מדדים וקרנות סל בעלי מאפיינים "סביבתיים" ו/או "חברתיים"** – מדדים אלה כוללים חברות אשר פועלות בתחומים סביבתיים ו/או חברתיים ומקדמות נושאים אלה מתוקף פעילותן.
 - **אג"ח "ירוק" ו/או "חברתי"** – מטרתו של כלי זה הינו מימון פעילות לנושאים מוגדרים בעלי השפעה חיובית על החברה או הסביבה, בדמות פרויקטים של אנרגיה מתחדשת, קידום תחבורה ציבורית, הקמת מתקני טיפול בשפכים, בתי חולים, מוסדות חינוך ועוד.
 - **אג"ח צמודות מטרות בהיבטי ESG** – אג"ח אלה דומות לאג"ח "ירוק" ו/או "חברתי" בתוצר הסופי שלהן, אך שונות באופן הצמדת תנאי המימון להשגת יעדי ESG שנקבעו מראש. אימוץ היבטי ESG לתוך מכשירים פיננסיים קיימים מוסיף אמינות ופונה הן למנפיקים והן למשקיעים תוך מתן תמריץ לשיפורי מדדי ESG בתוך הארגון המנפיק.
- כיום בבורסה נסחרות 15 קרנות סל וקרנות מחקות מדדי ESG שהשיקה הבורסה וחברת אינדקס, וכן קרנות סל וקרנות מחקות המתמחות בהיבטי ESG בישראל, ששווי נכסיהן כ-350 מיליון ₪. בנוסף, נסחרות בבורסה 28 קרנות סל וקרנות מחקות על מדדי ESG בינלאומיים בשווי של כ-1.1 מיליארד ₪, בהן קרן חוץ אחת.
- כיום נסחרות במסגרת מערכת המסחר למשקיעים מוסדיים שתי סדרות של אג"ח ירוק שהונפקו ע"י הבנקים, בשווי של כ-5 מיליארד ₪.

קידום ESG בקרב חברות ציבוריות

בהתאם למגמות העולמיות של הטמעת היבטי ESG בפעילות חברות ויצירת מוצרים פיננסיים ייעודיים, פועלת הבורסה לקדם היבטים אלה הן בפעילותה והן בחברות הנסחרות בה. בינואר 2022 פרסמה הבורסה קול קורא לפניות הציבור בנוגע לעידוד גילוי מידע בנושאי ESG בקרב חברות נסחרות. המסמך כלל סעיפים להתייחסות הציבור לבחינת המלצות לחובת פרסום דוחות ESG, בחינת פרסום שאלון ייעודי לחברות למתן התייחסות מתומצתת לפעילותן בהיבטי ESG, וכן הגדלת אחוז הנשים בדיקטוריון ל-35% לפחות. בגין הקול הקורא התקבלו מספר רב של תגובות. לאחר תהליך בחינת התגובות שהתקבלו, ובחינת ההתייחסות בבורסות אחרות בעולם, עמדת הבורסה בנושא הינה שלא לחייב חברות לפרסם דוח ESG ולהשאיר זאת בגדר המלצה לחברות לפרסם דוח ESG, תוך נקיטת צעדים לחינוך ועידוד השוק, בדומה לבורסות מובילות בעולם*.

בהמשך לפרסום הקול הקורא, במהלך 2022 הבורסה גיבשה והפיצה שאלון ייעודי וולונטרי לחברות נסחרות שטרם פרסמו דוח ESG. השאלון גובש בהתאם לשאלונים מקובלים בינלאומיים דומים תוך התאמתו לחברות המקומיות הנסחרות בבורסה בתל אביב. מטרת השאלון היא לאפשר לחברות לדווח על פעילותן בהיבטי ESG, ללא צורך בהכנת דוח ייעודי, שלרוב דורש תשומות והכנת תשתית מתאימה לדיווח. השאלונים המלאים יפורסמו באתרים של החברות המדווחות, וכן תחת קישורים בעמוד ייעודי לנושאי ESG באתר של הבורסה. מילוי השאלון מהווה פוטנציאל חשיפה עבור החברות למשקיעים המעוניינים במידע זה כחלק מתהליכי השקעה, ויאפשר לבורסה לקדם שיתופי פעולה עם עורכי מדדים בינלאומיים על מנת לפתח מדדים נוספים על ידי הבורסה בתחום ה-ESG**.

כמו כן, על מנת להנגיש את הדיווח של החברות המדווחות, מרכזת הבורסה את כלל הקישורים לדוחות ה-ESG התקופתיים של החברות הנסחרות בה, כאשר נכון לשנת הדיווח ישנן 77 חברות מדווחות*** (בשנת 2021 היו כ-45 חברות מדווחות).

* להרחבה, ראו [קול קורא לעידוד פרסום דוחות אחריות תאגידית \(ESG\)](#) והגדלת אחוז הנשים בדיקטוריונים.

** להרחבה, ראו [הודעה לעיתונות בדבר הפצת השאלון לחברות](#).

*** להרחבה, ראו [רשימת דוחות ESG בקרב החברות הנסחרות](#).

הבורסה הצטרפה ל-45 בורסות נוספות בעולם, אשר השיקו מדדים "ירוקים", וכוללת שלושה מדדים ייעודיים בתחומי ESG:

1. **מדד ת"א-מעלה:** מעלה הינו ארגון גג הכולל כ-120 חברות ישראליות, ופועל לקידום נושאי אחריות תאגידית, קיימות ופרקטיקות ESG בסקטור העסקי. בשנת 2005, נולד מדד ת"א-מעלה, המאגד תחתיו את כלל החברות בארגון אשר נסחרות בבורסה. המדד מתעדכן אחת לשנה לאחר פרסום דירוג מעלה השנתי ומאפשר שילוב של ביצועים פיננסיים וביצועים בנושאי ESG.

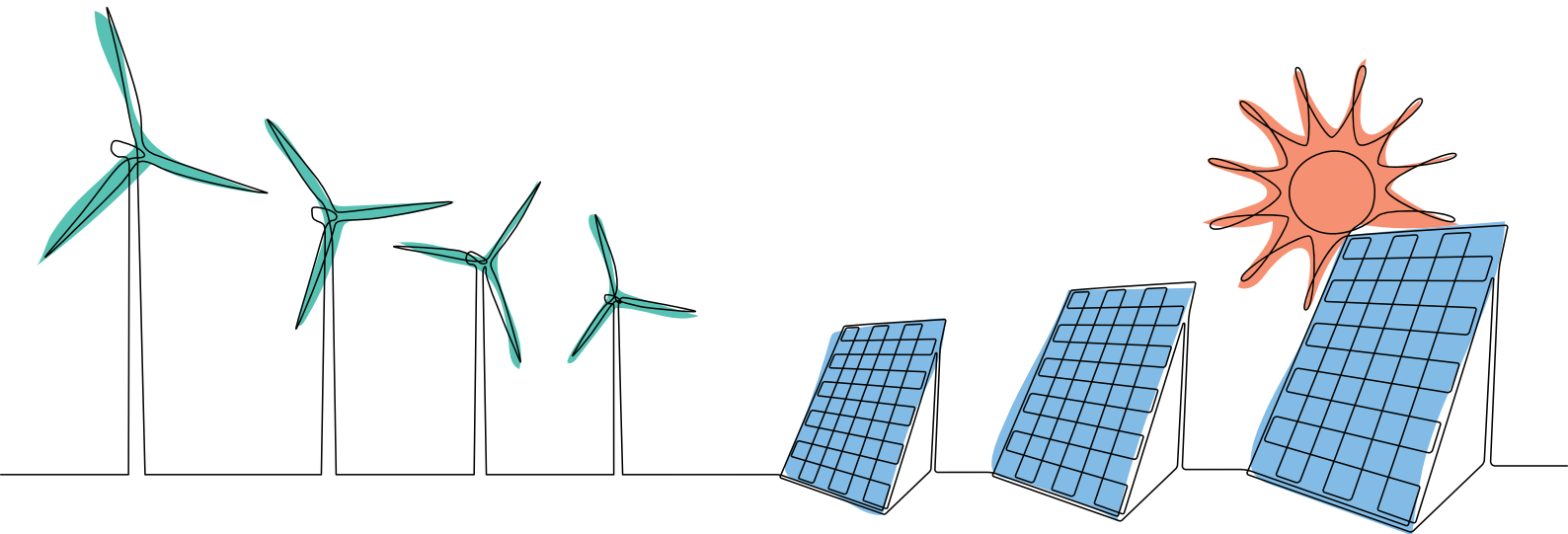
2. **מדד ת"א-125 אקלים נקי:** מדד המייצג את כלל החברות במדד ת"א-125, בניכוי מניות של חברות דלקים פוסיליים, כפי שקבעה עמותת חיים וסביבה.

3. **מדד ת"א-קלינטק:** מדד הכולל חברות העוסקות בתחום האנרגיה המתחדשת. מדד זה תומך באנרגיה הירוקה בישראל ומקדם חברות הפועלות בתחום בשוק המקומי.

- בתת ענף הקלינטק כלולות החברות המפתחות או משתמשות בטכנולוגיות המפחיתות פגיעה באיכות הסביבה בתחומים הבאים: אנרגיה חלופית, שימור ואגירת אנרגיה, מחזור אשפה, טיהור מים או שפכים, התפלת מים וייצור ביו-דלקים. נכון לסוף שנת 2022 נכללו בתת-ענף הקלינטק 15 חברות בשווי שוק כולל של כשישה מיליארד ₪.

- בעקבות גל חברות האנרגיה המתחדשת שהנפיקו בבורסה בשנים האחרונות, פוצל תת-ענף הקלינטק והושק בשנת 2021 תת-ענף חדש ייעודי בשם **אנרגיה מתחדשת**, בו כלולות חברות העוסקות בייזום, פיתוח, הקמה והפעלה של מתקנים ומערכות לייצור חשמל נקי ממקורות אנרגיה מתחדשת, כגון שמש, רוח, גיאותרמי ואגירה שאובה. נכון לסוף שנת 2022, תחת תת ענף האנרגיה המתחדשת נסחרו 13 חברות בשווי שוק כולל של כ-41 מיליארד ₪ (עליה של כחמישה מיליארד ₪ לעומת שנת 2021). לחברות אלה גם אג"ח חברות ואג"ח להמרה בשווי של כחמישה מיליארד ₪.

בנוסף לענפים המוזכרים מעלה (ענף הקלינטק), בבורסה קיימים ענפי טכנולוגיה נוספים העוסקים בשיפור היבטים חברתיים וסביבתיים ומתן מענה לסוגיות עם היבטי ESG. גם ענפים אלו נמצאים בעלייה מתמדת בפעילות, כגון ענפי הביו-מד, פודטק, ביוטכנולוגיה, רובוטיקה ותלת-ממד.

השפעה וביצועים סביבתיים של הבורסה

הבורסה פועלת לצמצום ההשפעה הסביבתית מפעילותה. מירב ההשפעה הסביבתית נובעת מפעילות המשרדים, וכוללת צריכת אנרגיה וניהול משאבים ופסולת. הבורסה שואפת לצמצם את טביעת הרגל הסביבתית מפעילותה ככל הניתן, זאת באמצעות צריכת חשמל יעילה, שימוש מיטבי במשאבים והפחתת ייצור הפסולת מפעילות המשרדים.

צריכת האנרגיה העיקרית של הבורסה נובעת מצריכת חשמל להפעלת בניין הבורסה והמשרדים. חלק משמעותי מצריכת האנרגיה נובע מצרכי מיזוג המשרדים וחווות השרתים הפועלת בבניין (Data Center). החברה פועלת להתייעלות אנרגטית על ידי מערכת לצמצום השימוש בחשמל בסיום שעות העבודה, החלפת גופי תאורה לתאורת LED, יעול מערכות מיזוג, ועוד.

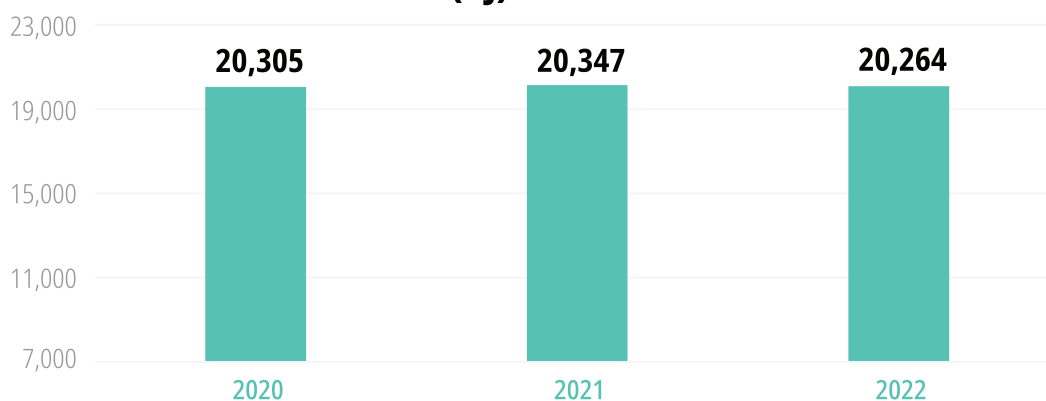
במהלך שנת 2022, קידמה הבורסה מספר פעולות לשיפור השפעה הסביבתית:

- מעבר ממדפסות אישיות למדפסות קומתיות. הבורסה ביצעה תהליך הפחתת שימוש במדפסות על מנת לעודד צמצום בהדפסות ובצריכת נייר. הדבר נעשה באמצעות מעבר משימוש במדפסות אישיות לכל עובד למדפסות קומתיות. כמות המדפסות האישיות הצטמצמה במהלך 70%, כאשר מסך של כ-230 מדפסות אישיות נותרו בבניין כ-60 מדפסות קומתיות בלבד.
- מעבר לשימוש בכוסות רב-פעמיות. כחלק מצמצום פסולת הפלסטיק שמקורה בכוסות שתייה חד-פעמיות, נרכשו כוסות רב-פעמיות לכל עובדי הבורסה עבור שימוש יומיומי. בנוסף, לכל קומה נרכש מדיח כלים ייעודי לשטיפת הכוסות למטרת חיסכון בכמות המים בגין שטיפת הכלים הפרטנית.

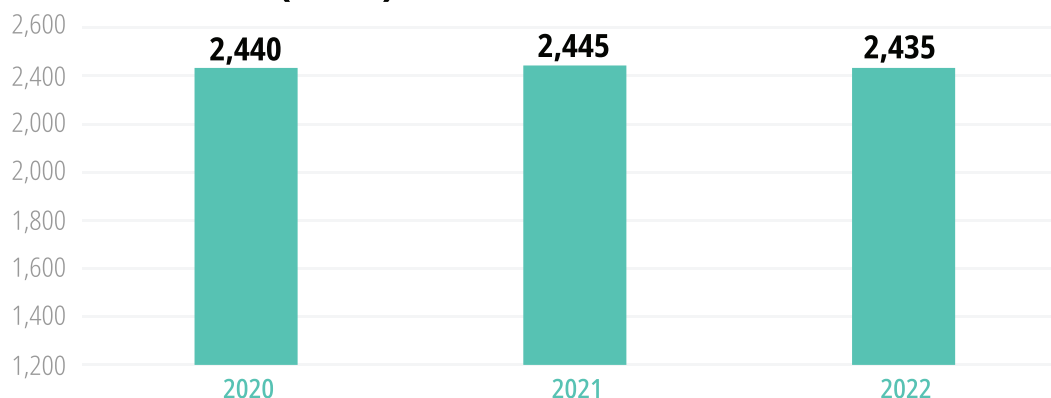
בניין הבורסה עומד בדרישות התקן הישראלי לבנייה ירוקה 5281, כאשר חזית הבניין כוללת מעטפת משתי שכבות העשויות אלומיניום וזכוכית. ייחודה של המעטפת הכפולה הינו בבידוד האנרגטי המיוחד שהיא מספקת למבנה, ובנוחות האקלימית הנוצרת ממנה. נוחות זו מתבטאת בהפרשי טמפרטורה מתונים יותר, בקיץ ובחורף, ובחיסכון באנרגיית מיזוג.

נתוני צריכת החשמל של הבורסה:

צריכת חשמל (GJ)

פליטות גזי חממה מצריכת חשמל (tCo2e)

הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ גאה לפרסם את דוח סביבה, חברה וממשל תאגידי (ESG) השני, הסוקר את הפעילות העיקרית בשנת 2022. פרסום הדוח מבטא את מחויבותה המתמשכת של הבורסה לקידום נושאי סביבה, חברה וממשל תאגידי כחלק בלתי נפרד מהעשייה העסקית והפעילות השוטפת.

תקופת הדיווח ומחזוריותו

דוח זה מייצג את פעילות הבורסה בנושאי סביבה, חברה וממשל תאגידי, נכון לתאריכים 1 בינואר עד 31 בדצמבר, לשנת 2022. במהלך השנה לא התקיימו שינויים מהותיים בפעילות החברה. הדיווח האחרון פורסם באוגוסט 2022. הדוח נכתב בהתאם לתקני יוזמת הדיווח GRI (Global Reporting Initiative). המידע המוצג בדוח נאסף באמצעות מערכות המידע של הקבוצה, מקורות ארגוניים שונים ובליווי יועצים חיצוניים.

היקף הדיווח

הבורסה פועלת ממדינת ישראל וזהו אזור הפעילות העיקרי שלה. נתונים כספיים רלוונטיים המופיעים בדוח זה בעלי התאמה לנתוני הדוח הכספי של החברה לשנת 2022. יחד עם נתוני הדוח הכספי, מציג דוח זה את פעילות הקבוצה בישראל. דוח זה אינו מהווה חלק מהדוחות הכספיים, הדוחות המיידיים, או הדוחות התקופתיים של הבורסה לניירות ערך בתל אביב. במקרה של אי-התאמה או סתירה בין האמור בדוח זה לבין דוחות הקבוצה המוזכרים לעיל, הנוסח בדוחות לעיל הוא המחייב.

שינויים מהותיים בדיווח

לא התקיימו שינויים מהותיים מדוחות קודמים.

שינויים מהותיים במידע

לא התקיימו שינויים מהותיים מדוחות קודמים.

הבטחת מהימנות הדיווח

בגין דוח זה, לא בוצעה הבטחת מהימנות חיצונית. הבורסה מבצעת בקרה פנימית על כל הדוחות והפרסומים החיצוניים, על מנת להבטיח את מהימנותם של הדיווחים, לשפר את תהליך איסוף המידע והנתונים הנדרשים ולשמור ולחזק את השקיפות של פעילויותיה פנימית.

בכל שאלה, הערה או עניין בנוגע לדוח ותוכנו ניתן לפנות לאחד מהגורמים הבאים:

יהודה בן עזרא, סמנכ"ל בכיר, מנהל מחלקת כספים ומינהל

מייל: cfo@tase.co.il

אורנה גורן, מנהלת יחידת דוברות ויחסי ציבור

מייל: tase.ir@tase.co.il

הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ עשתה את מירב המאמצים כדי להבטיח שהמידע הנכלל בדוח יהיה מדויק ומעודכן, למועד הדוח, ואולם, למרות האמור לעיל, יתכן שנפלו בדוח שגיאות, ליקויים ו/או טעויות.

הבורסה אינה מתחייבת להתאמתו של המידע הנכלל בדוח לצורך זה או אחר והיא אינה מתחייבת לעדכן את הדוח, ככל שחלו שינויים / עדכונים לאחר מועד עריכתו. בשום לב לאמור לעיל, החברות בקבוצת הבורסה, מנהליהן, עובדיהן והפועלים מכוון, בשמן או מטעמן, לא יהיו אחראים כלפי צד שלישי כלשהו לכל אובדן, הפסד או נזק שייגרם כתוצאה מהשימוש במידע הנכלל בדוח.

GRI 1: Foundation 2021

מדד	מענה
הצהרת שימוש	הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ מדווחת בהתאם לתקני ה-GRI לתקופה שבין 1/1/2022 – 31/12/2022
שימוש במדד GRI 1	GRI 1: Foundation 2021
תקני GRI סקטוריאליים	כרגע לא זמין

GRI 2: General Disclosures 2021

מדד	תיאור מדד	עמוד
2-1	פרטים אודות הארגון	4
2-2	ישויות הנמצאות בארגון אשר מדווחות על היבטי סביבה, חברה וממשל תאגידי	6
2-3	תקופת דיווח, תדירות ויצירת נקודת קשר	34
2-4	חידושים של מידע	34
2-5	הבטחת מהימנות חיצונית	34
2-6	פעילויות, שרשרת ערכים וקשרים עסקיים אחרים	4
2-7	עובדים	26
2-8	עובדים שאינם שכירים	26
2-9	מבנה והרכב הדירקטוריון	13
2-10	מינוי ובחירה של הדירקטוריון	13
2-11	יו"ר הדירקטוריון	13
2-12	תפקידו של הדירקטוריון בפקוח על ניהול ההשפעות	13, 6
2-13	האצלת אחריות לניהול ההשפעות	13, 6
2-14	תפקידו של הדירקטוריון בדוח סביבה, חברה וממשל תאגידי	6
2-15	ניגוד עניינים	16
2-16	תקשור חששות קריטיים	16
2-17	קידום הידע של הדירקטוריון בנושאי סביבה, חברה וממשל תאגידי	13
2-18	הערכת ביצועי הדירקטוריון	12
2-19	מדיניות תגמול	12
2-20	תהליך לקביעת שכר	12
2-21	יחס הפיצוי הכולל השנתי	28
2-22	הצהרת מקבל ההחלטות הבכיר בארגון	3
2-23	מדיניות התחייבות בנושאי התנהלות אחראית	18, 16
2-24	הטמעת מדיניות התחייבות	16

ממד	תיאור ממד	עמוד
2-25	תהליכים לתיקון השפעות שליליות	16
2-26	מנגנונים שונים לבקשת ייעוץ והעלאת חששות	16, 13
2-27	עמידה בחוקים ובתקנות	16
2-28	חברות באיגודים ויוזמות חיצוניות	28, 15
2-29	גישה למעורבות בעלי עניין	8
2-30	הסכמים קיבוציים	26

GRI 3: Material Topics 2021

ממד	תיאור ממד	עמוד
3-1	תהליכים לקביעת מדיניות נושאים מהותיים	7
3-2	רשימת הנושאים המהותיים	7
3-3	ניהול הנושאים המהותיים	7

Topic Standards

ממד	תיאור ממד	עמוד
GRI 201: Economic Performance 2016		
3-3	ניהול הנושאים המהותיים	14
201-1	ערך כלכלי ישיר שיצרה החברה	14
201-2	סיכונים והזדמנויות הנובעים משינוי אקלים	31
GRI 302: Energy 2016		
3-3	ניהול הנושאים המהותיים	33
302-1	צריכת האנרגיה בארגון	33
GRI 401: Employment 2016		
3-3	ניהול הנושאים המהותיים	26
401-2	הטבות לעובדים במשרה מלאה	28
401-3	שיעור חזרה לעבודה ושימור עובדים לאחר חזרה מחופשת לידה	26
GRI 404: Training and Education 2016		
3-3	ניהול הנושאים המהותיים	29
404-1	הממוצע השנתי לשעות הדרכה לעובד	29
404-2	תכניות לפיתוח מיומנויות, התומכות בכושר התעסוקה של העובדים	29
404-3	אחוז עובדים המקבלים משוב סדיר על ביצועיהם ופיתוח הקריירה	29

ממד	תיאור ממד	עמוד
GRI 405: Diversity and Equal Opportunity 2016		
3-3	ניהול הנושאים המהותיים	26
405-1	הרכב גופי ההנהלה והעובדים	26
405-2	היחס בין שכר גברים ונשים	28
GRI 406: Non-discrimination 2016		
3-3	ניהול הנושאים המהותיים	26
406-1	מקרי אפליה והפעולות שננקטו	26
GRI 418: Customer Privacy 2016		
3-3	ניהול הנושאים המהותיים	20
418-1	תלונות מאומתות הנוגעות להפרת פרטיות לקוח או אובדן מידע של הלקוח	20

www.tase.co.il

הבורסה לניירות ערך, רחוב אחוזת בית 2, תל-אביב 6525216
ת.ד. 29060 תל אביב 6129001 טל: 076-8160405 פקס: 076-8160309

כל הזכויות שמורות לבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ.

עיצוב גרפי: סטודיו yuvaldesign.com